

KATOLIŠKI MISIONI

Las Misiones
1964 - XXXVIII

Católicas 1964
JUNIO - 6

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragova misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem Ovithek opremil arh. Vladimir Mazi.

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 300, **podporna** 600, **dosmrtna** 3.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6, 40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.000) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1¼ (2½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragova misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušno-pastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540
Mr. Rudi Knez, 679 E. 157 St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanada: Za župnijo Marije Pomagaj: Rev. Stanislav Boljka C.M., 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Port Arthur (Ont.) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejjač C. M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sévres 95, Paris (VI).

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, p. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, D. P. Camp. Kärnten.

Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West. Tce. Adelaide, S. Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Laiki in misijonski apostolat — Mrak in molk na Kitajskem — Kako je v Hong-Kongu — Sudan izganja misijonarje — Novice iz Tanganjike — Po tatarskih deželah in Tibetu — Gospodova ura — Naši misijonarji pišejo.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

LAIKI IN MISIJONSKI APOSTOLAT

RUDA JURČEC, BUENOS AIRES

Katoliška Cerkev prehaja v dobo razmaha, kakor je v svoji zgodovini najbrž dosedaj še nikdar ni doživela. II Vatikanski koncil je naložil Cerkvi nove naloge, ki se vedno bolj očitujejo: pogloblja se zблиžanje med vsemi krščanskimi cerkvami in je vodilna vloga rimske Cerkve vedno bolj vidna. Obe koncilski zasedanji sta že nakazali, kako velik pomen pripisuje Cerkev misijonskemu delu, oba koncilska papeža: Janez XXIII in Pavel VI sta vodilno vlogo misijonstva jasno in odločno podčrtala. Že Janez XXIII je že z enciklikama Mater et Magistra ter Pacem in terris še pred koncilom poudaril veliko skrb Cerkve ne samo za verski in duhovni dvig človeštva; podal je v obeh enciklikah program, smernice za rešitev vsega človeštva na socialnem polju za blagor pravega razumevanja socialnih dolžnosti in za utrditev pravih temeljev miru in mednarodnega sožitja med narodi. Obema okrožnicama je ves svet prisluhnil, kakor še nikdar poprej nobeni v zgodovini Cerkve. Papež Pavel VI pa je zlasti s svojim obiskom v Palestini in s srečanjem s pravoslavnim ekumenskim patriarhom Atenagorasom v Jeruzalemu jasno predstavil vlogo Cerkve in vsega krščanstva pri organizaciji temeljev za varno pot vsega človeštva v boljšo bodočnost. Proti veliki nevarnosti nesreč, ki jih prinaša s svojo enotno fronto ateizem po vsem svetu, se vari enotna fronta krščanstva in verujočega sveta, ki naj prepreči bližajočo se katastrofo, ki jo v svojem napuhu človek kuje iz svojih iznajdb in misli, da bo z njimi zavladal vsemu svetu v uporu proti duhovnim zakonom krščanstva in vsega verujočega dela sveta.

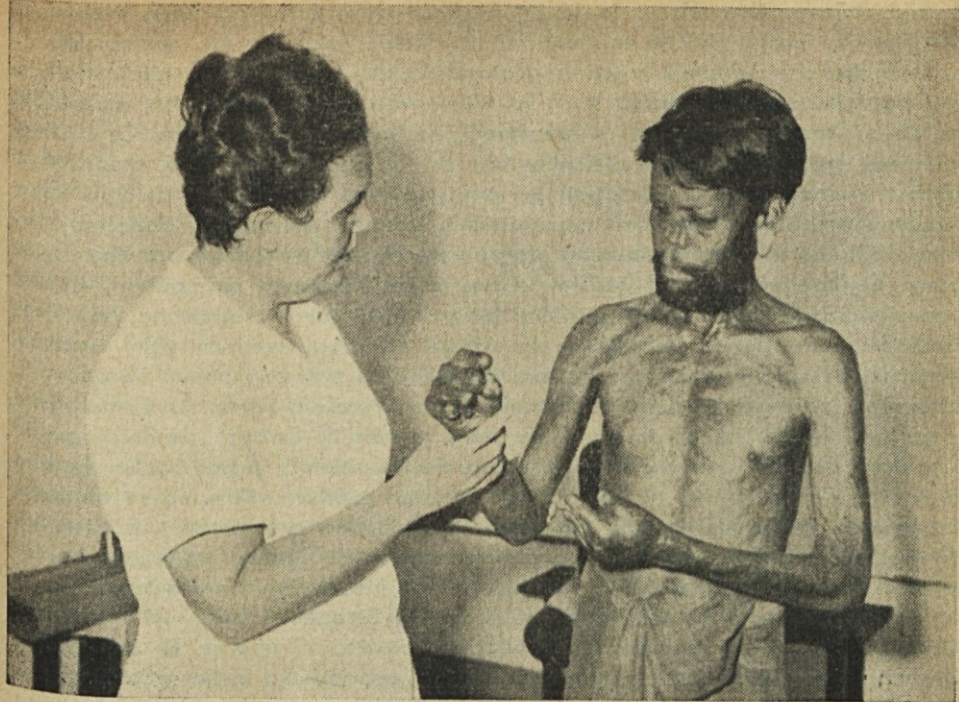
Cerkev — temelj napredka

Cerkev ima za seboj dolgo vrsto stoletij, ko je pošiljala v poganski svet svoje misijonarje, ki niso prinašali narodom v Aziji in Afriki samo verskih nauk, ampak so gradili tudi vzgojne in socialne zavode. Številne misijonske postaje so poleg cerkve imele tudi še šole, bolnice, dispanzerje in podobna oskrbovališča. Misijonarji so poleg pastirskega dela opravljali tudi najpotrebnejša dela vzgoje, postavljali so temelje za materialni in narodni napredek posameznih narodov in plemen. Ko so se pred kratkim začeli številni afriški narodi osvobajati in so se začenjala nova pota za narodni in socialni razmah, so številni afriški državni poglavarji javno priznali, koliko se morajo zahvaliti prav misijonarjem, da so narodi mogli doseči svobodo in neodvisnost. Podčrtavali so, da so misijonarji v svoji številčni skromnosti in pri pogosto zelo skromnem razpolaganju sredstev, dosegli lepe uspehe.

Cerkev si je pri vodstvu dela za nove temelje sveta naložila nove, širše naloge. Misijonsko delo samo je dosedaj terjalo že ogromnih sil in sredstev. Doba, ki se odpira, bo prav gotovo terjala še mnogo več; zgodilo se bo celo, da bo morala Cerkev pri tej ali oni priliki „odtrgati“ del podpore misijonom, da bo mogla zadostiti potrebam na sosednem področju, prav tako važnem. Naloge naraščajo, polja delavnosti se širijo, potrebnih sil pa je prav toliko kot poprej ali še manj. Verjetno se bo v misijonih kmalu čutila stiska zaradi pomanjkanja misijonarjev. To se ne bo toliko opazalo pri pravem pastirskem delu, pač pa bodo misijonarjem kmalu zmanjkale sile, da bi zmogli vse delo po vseh zavodih in ustanovah na svojih misijonskih postajah. Iz nekaterih dežel že prihaja lep dotok laikov v misijone, zlasti nekatere nemške škofije so v afriška in azijska misijonska področja poslala kar cele skupine laičnih sodelavcev, ki ne grade samo novih vzgojnih in socialnih zavodov, ampak tudi pomagajo pri pouku v modernizaciji poljedelstva, obrti in podobno. Ko so afriški misijonski škofje - koncilski očetje prihajali na zasedanje koncila v Rim, so se številni podajali v razne krščanske evropske dežele, kjer so se zahvaljevali za pomoč, ki jo dobivajo iz posameznih evropskih škofij, zlasti pa za prihod laikov - prostovoljcev, ki v tako veliki meri že nudijo ne samo pomoč prebivalstvu, ampak tudi na svoj način izpričujejo, kolik je obseg in vsebina nauka, ki more zgolj iz ljubezni pošiljati drugim narodom toliko dokazov dejanske duhovne in materialne podpore.

Večje sodelovanje laikov na misijonskih postajah

Liturgično gibanje Cerkve vedno bolj vključuje sodelovanje laikov v Cerkvi. Podčrtava se velik pomen dejanskega uživanja laikov v življenje in rast Cerkve. Prvi znaki se že kažejo, laiki bodo po posameznih farah mogli mnogo pomagati pri dvigu verskega življenja v župniji, v občestvu ljudi, ki se zbira okoli cerkve. Misijonar bi moral imeti primernih sodelavcev, ki bi mu odvzeli čisto svetne, zunanje skrbi - misijonar bi se mogel res posvetiti samo cerkvenemu, pastirskemu delu verske vzgoje in pouka novih vernikov, če bi imel ob sebi skupino ali družino laikov, ki bi mu vztrajno in zvesto stali ob strani in mu pomagali. Ne gre samo za slučajno pomoč; poleg misijonarja - duhovnika bi moral biti na misijonski postaji tudi misijonar - laik, ki bi deloval med verniki na svojem področju vzporedno, po trajnem in trdnem programu. Ko so pred leti začeli v Združenih državah pripravljati program za takoimenovano alianso za napredek, so brž ustanovili poseben „korpus“, to je zbor sodelavcev, ki bodo prostovoljno odšli v razne zaostale države pripravljat najprej z vzgojo in izobrazbo uspešno sprejemanje in pravo uporabo pomoči, ki bi jo posamezni narodi prejeli. Prvi uspehi so bili kar lepi, toda pozneje se je izkazalo, kako nujno bi bilo poslati v posamezne države še večje zборе teh

Nemška katoliška zdravnica s službi misijonov pregleduje gobavca.

Laični misijonar — protiutež komunističnemu agitatorju

laičnih misijonarjev, pa jih na žalost ni bilo moč zbrati v dovolj uspešni meri. Če je sodelovanje novih in večjih sil potrebno že za pripravo in za prejemanje materialnih sredstev in sil, koliko več bi moralo biti na razpolago laikov, ki bi skrbeli za verski, duhovni dvig narodov.

Tekma med krščanstvom in komunizmom v Aziji in Afriki bo postajala vedno hujša. Znano je, kako komunistični centrali v Moskvi in Pekingu vežbata in pošiljata zlasti v Afriko cele skupine tehničnih in prosvetnih strokovnjakov in sodelavcev, ki naj bi novim vladam mladih narodov z nasveti in tudi z dejanji pomagale do utrditve in do „blagostanja“. Ponekod so te skupine komunističnih sodelavcev zavzele že zelo važna in odločilna mesta po uradih in ustanovah. Toda vsak komunistični strokovnjak ali sodelavec ni samo pomočnik, ampak je zastopnik in glasnik ideje, ki naj narod, med katerim živi, privede v naročje komunistične ideologije. V mnogih državah so se ti komunistični agentje vrgli na delo s toliko vnemo, da so jih domačini začeli opazovati s sumničanjem in so jih ponekod kar po naglem postopku spodili tja, odkoder so prišli. Toda to se je zgodilo samo v dveh, treh slučajih. Drugod delajo mirno! Ne samo to: v nekaterih državah že čisto javno uvajajo sovjeti-

zajco države. Komunizem je ideja, ki hoče zavladati nad vsem svetom in — ima že svoje „laične misijonarje“ in kakor kaže, jih bo vedno več. . .

Misijonar - duhovnik mora pogosto osamljen sproti vse to ugotavljati, a so mu roke kakor zvezane. V cerkvi sicer svari pred nevarnostjo, ki prihaja iz obeh „rdečih Rimov“, a je brez moči, da bi mogel kaj storiti. Če bi imel ob sebi skupino laičnih sodelavcev, bi ti kot civilni pripadniki skupnosti v občestvu mogli ljudstvu pomagati pri pojasnjevanju okoliščin, ki delo in tajne namene evropskih in azijskih komunističnih agentov spremljajo. Sodobna verska akcija mora poleg duhovnega blagra vernikov skrbeti tudi za pravilno usmeritev vernikov pri izbiranju sredstev in postavljanju temeljev za moderni, uspešni razvoj reda, ki naj zagotovi resnično blagostanje vsem narodom na vseh kontinentih sveta. Če se je iz Azije in Afrike po drugi svetovni vojni umaknil evropski kolonializem in so evropske države dale svobodo novim narodom in državam, tedaj jim komunistični glasniki sedaj prinašajo sistem, ki jih bo stisnil pod hujši jarem, kakor pa so si ga mogli zamisliti. Evropski kolonializem je ponekod dopuščal gospodarsko blagostanje kolonialnih narodov, ker je bilo to v prid produktivnosti v koloniji naloženega kapitala. Komunizem obublja materialno izboljšanje, a terja zato popolno duhovno zaslužjenost in postavlja to podrejenost kot pogoj za uvedbo brezrazredne družbe na svetu, ko bo pravo, končno blagostanje za vse ljudi in vse narode baje uresničeno.

Krščanski laiki kot misijonski sodelavci iz Evrope bi mogli biti pričevalci komunistične laži o pojmovanju svobode. Polovica Evrope je že skoraj dve desetletji zaslužjena pod komunizmom, a je gospodarsko življenje zaslužjenih narodov še vedno na najnižji stopnji. Evropski narodi pod komunizmom so oropani svobode, kolonializem pa, ki so ga azijski in afriški narodi zrušili, se je iz Moskve raztegnil nad polovico Evrope.

Znanilci ljubezni božje

To bi bil samo en del poslanstva laikov - misijonarjev. Kot zastopniki ogrožene krščanske kulture in civilizacije v Evropi bi bili med afriškimi narodi žive priče, ki bi svarile pred nevarnostmi; saj se vidno razgrinjajo tudi na druge kontinente. Toda poleg teh zunanjih dokazov bi vsak laik - misijonar mogel biti hkrati priča, kako velika more biti razlika med laikom, ki prihaja oznanjat načela marksističnega sovraštva in revolucije, in laikom, prežetim s poslanstvom krščanske ljubezni. Laik - misijonar bi noč in dan bil med domačini stalen zgled tistega, kar ga je privedlo na delo med ljudi in narode, na druge kontinente. Laik - misijonar prihaja kot znanilec ljubezni; ne prihaja več v imenu kake vlade ali gospodarskega monopola. Prigal ga je nauk, ki ga razlaga in uči duhovnik. Laik je pri tem samo potrdilo tistega, kar o vsebini pravega krščanstva uči duhovnik - misijonar. Marsikak laik bo šel v misijone poročen ali pa celo že z nekaj člani družine. Vse farno občestvo bo zrlo nanj in verovalo, da mora biti resnična vera, ki vzbuja tako lepe dokaze ljubezni in požrtvovalnosti do bližnjega in pri tem ne dela nobenih razlik med krščencem in tistim, ki še ni ali ki na odločitev za krst še čaka.

Po zgledu Ozanama

Zakladi Cerkve so neizčrpni. Za vsako dobo in okoliščine se iz njenega krila rode sile, potrebne za razmere, kakor se v človeštvu pač porajajo. Ko je sredi 19. stoletja razbrzdani pohod evropskega liberalizma v obliki laicizma presekaval in preprečeval vezi med duhovnikom, župnikom na eni strani in verniki posameznih fara na drugi strani — najbolj je bilo to opazno v Franciji —, je nastopil mladi Friderik Ozanam in z ustanavljanjem Vincencijevih konferenc pomagal župnikom po poti prave dobroteljnosti utrjevati povezanost vernikov, ohranjati farno občestvo vernikov. Kamor (zlasti med proletariat) duhovnik ni mogel ali smel priti, je našel dostop laični član Vincencijeve konference! Sodobni val marksističnega laicizma namerava prehiteti uvajanje harmonije med narodi ali jo zasukati v svojo smer. Laiki - misijonarji bi podobno kakor Ozanamovi mogli sedaj v 20. stoletju s svojim razširjenim delom krščanske ljubezni dokazati, kako danes Cerkev ni samo občestvo ene fare v malem, ampak da je Cerkev res pravo farno občestvo vseh narodov na svetu. Cerkev ni več samo župnija vernikov, Cerkev gradi pravo družino narodov. Laiki - misijonarji bi mogli biti pravi glasniki te ves svet objemajoče ljubezni, ki je nezmagljiva in neizčrpna, kakor se nepremagljivo in neskončno poslanstvo Cerkve razteza od začetka do konca sveta. Cerkev se nikdar ni zoževala, danes njeno širjenje terjaja obsežno in vneto sodelovanje laikov v misijonskem apostolatu.

Mrak in molk na Kitajskem

K sliki: Dom rusko - kitajskega prijateljstva v Šanghaju. Ga bodo zdaj podrli...?

Mrzla vojna med Moskvo in Pekingom preti, da postane toplejša. Že so se oglasili prvi streli na meji Sin-Kianga. Hrušč v govorih, radiu, tisku, s katerim se rdeča tovariša zmerjata, je pretresljivo nasprotje molku o Cerkvi na Kitajskem. Že več let ni v kitajskem tisku najti besede o življenju kristjanov. Kako naj ti zvedo o velikih cerkvenih dogodkih po svetu? O smrti Janeza XXIII. in o Pavlu VI. je bilo v rdečih časnikih odkriti par vrstic na skritem mestu. O koncilu — nič. Pisma škofom in duhovnikom z novicami o cerkvenem zboru so ostala brez odgovora. Ali niso prišla v roke naslovljenecem? Ali si ti niso upali odgovoriti?

Ne molči pa sovraštvo do vere. „Religija je stara nadstavba stare družbe, ovira na novem potu socialističnega gospodarstva.“ Tako je pisal Čang Čih-Yi v časopisu. „Enotnost narodnosti“. Ker je vera nastala iz strahu pred naravnimi pojavi in v zaščito prednosti izkoriščevalnega razreda, ne more izginiti z nasiljem; odpravilo jo bo gospodovanje nad naravo in iztrebljenje izkoriščevalnega razreda. Korist komunizma zahteva, da se milijoni vernikov, ki predstavljajo važno družbeno silo, zbero okoli partije in vlade, da služijo stvāri revolucije.

Podobno piše neki Ya Han-chang v pekinškem „Ljudskem dnevniku“: „Ne na pritisk, temveč prostovoljno se morajo verniki odpovedati svojim religioznim nazorem po diskusiji, vzgoji in prepričevanju.“ (8. avg. 1963). Torej gre pranje možganov kar naprej!

„Biblija je zbirka pravljic, ki naj bi ljudstvo uspavale“, tako beremo na drugem mestu istega dnevnika. „Pospeševanje brezboštva in boj proti veri sta danes še prav tako potrebna kot na dan po oktobrski revoluciji. Svet nima niti začetka niti konca, niti ni ustvarjen niti bo prešel. Sila, ki obvlada svet, je sila delavcev.“

Orodje tega „mrzlega“ uničenja vsake vere naj bi bila „patriotična zdru-

ženja“ sredi različnih verskih skupnosti, piše Čang Čih-yi. Tako je treba ravnati z „verske svobodo“, ki so jo v kitajsko ustavo vključili komunisti, in ti so „brezbožni prav do prstov na nogah“.

„Kje so naši bratje?“

„Ali moremo biti slepi in ne opaziti mnogih praznih mest v tej skupščini?“ je zaklical Pavel VI. v velikem otvoritvenem govoru drugega zasedanja koncila. „Kje so naši bratje iz držav, v katerih Cerkev preganjajo? Ob tem pregledu se nam stisne srce, kolikor smo poučeni, še bolj pa, kolikor ne moremo izvedeti nič, niti o škofih niti o redovnikih niti o tako številnih sinovih, ki so zaradi zvestobe Kristusu in Cerkvi deležni strahu, muk, razlastitev, zatiranja.“

Od 113 nadškofij in škofij na Kitajskem je tam še 21 višjih pastirjev: 8 v ječi, 4 ne smejo vršiti svoje službe, o 9 pa ni nobenih poročil. O šestorici teh škofov vemo, da so se udeleževali prisilnih volitev in prisilnega posvečenja „patriotičnih“ škofov. Ve se, da se je 41 ali 42 kitajskih duhovnikov proti cerkvenemu zakonu dalo posvetiti za škofo. Če so se pod nečloveškim pritiskom odločili za to dejanje, ne smemo prezreti, da je večina od njih bila mnenja, da je le z neko popustljivostjo mogoče rešiti Cerkev na Kitaj-

„Vsi ljudje naj v miru živijo!“ tako se glasi ta kitajski napis v Pekingu. Je mišljeno resno? Rusi trdijo, da ne...!

skem in zagotoviti vernikom vsaj nekaj verskega delovanja. Od januarja 1962 ni nič več znanega o prisilnih izvolitvah in posvečevanju. Z gotovostjo pa se ve, da so nekateri teh „patriotičnih“ škofov izrazili željo udeležiti se vesoljnega cerkvenega zbora in da so na skrivaj skušali dobiti zanesljive novice o katoliškem svetu in o papežu. To bi bila znamenja, da so tudi oni zvesti Cerkvi in njenemu poglavarju.

Cerkev živi in trpi...

Iz redkih poročil popotnikov je mogoče posneti, da Cerkev na Kitajskem ni mrtva. V sreih še živi vera, na skrivaj verniki skupno molijo; včasih celo morejo priti do maše in zakramentov pri „nepatriotičnih“ duhovnikih. Na deželi so cerkve in kapele na splošno razlaščene, po velikih mestih pa jih je še nekaj odprtih. Neki prebežnik je konec lanskega leta povedal v Macao tole: V Kantonu se vsak dan mašuje v nekaterih cerkvah. V stolnici je zjutraj maševalo 6 duhovnikov, nato pa so odhajali na delo v tovarne, da si zaslužijo bedni vsakdanji kruh. V primerjavi s prejšnjim stanjem se udeležuje maše le ok. 10% vernikov. Udeležence namreč pri cerkvenih vratih na skrivaj kontrolirajo. 19. maja 1963 je neki francoski popotnik naštel v kantonski stolnici 250 ljudi pri maši ob sedmih; od teh jih je šlo k obhajilu 50. Ponekod se ljudje zatekajo tudi k „patriotičnim“ duhovnikom, drugod odklanjajo vsako zvezo z njimi.

Pred kratkim je v ječi umrl 81 letni škof Jožef Hu Jo-šan iz Taihova. Bil je to zadnji od prvih 6 škofov, ki jih je Pij XI. l. 1926 v Rimu posvetil. Njegova poslednja pisma so iz leta 1956. „Slabo gre, a poskušam ostati zvest, pa naj stane karkoli.“ Leto kasneje so ga aretirali in 1958 obsodili. Posledni bilo o njem nič čuti — do njegove smrti spoznavavca.

Izvedelo se je tudi za smrt 7 duhovnikov v ječi ali domačem zaporu. Med njimi je bil jezuit Peter Sun Hoa-yan. Pred ljudskim sodiščem v Pekingu je pred leti, namesto da bi priznal krivdo, kar bi mu prineslo osvoboditev, krasno govoril v obrambo Cerkve, ker je vedel, da so med poslušalci tudi kristjani.

Kot pripovedujejo ubežniki, so v Šanghaju skoro vsi škofijski duhovniki in vsi jezuitje razen enega po ječah ali v prisilnih taboriščih. Najhujša skušnjava zanje so obiski „patriotičnih“ duhovnikov, ki jih skušajo pregovoriti, naj bodo „pametni“ in tako dosežejo prostost.

Večji del duhovnikov v Šanghaju, ki ne čeme po ječah, pošiljajo oblasti na „prevzgojo z delom“. Žive kot sužnji, preobloženi z delom, slabo hranjeni, bolni, brez obrambe na razpolago samovolji in surovosti paznikov. „Zasmehovani moramo slediti Kristusu, pokorni kot on do smrti,“ piše eden od njih. Od 100 kitajskih frančiškanov, ki so konec 1962 še živeli v svoji domovini, jih je 34 po zaporih ali delovnih taboriščih, od 144 jezuitov pa 44.

Težko dobiš v Šanghaju katoliško družino, iz katere ne bi bil nihče zaprt ali pregan v prisilno taborišče. Kot pripovedujejo, postopajo s kristjani bolj strogo kot z ostalimi.

O vseh — škofih, duhovnikih, laikih po ječah, prisilnih delovnih taboriščih, v domačem priporu ali še na „svobodi“ — veljajo besede, ki jih je iz šanghajske ječe pisal sedaj umrli duhovnik Matija Zeng Sin-teh: „Bodite mirni! Jaz se nisem spremenil. Če bi se bil spremenil, mi ne bi bilo treba trpeti, kar trpim...“

Kako je v Hongkongu

RAZGOVOR Z MISIJONARJEM G. STANKOM PAVLINOM S.D.B. NA TRŽAŠKEM RADIJU

Pred tedni se je vrnil iz Evrope v Hong Kong slovenski misijonar G. Stanko Pavlin. V Evropi se je mudil približno tri mesece. Upali smo, da ga bomo imeli v svoji sredi na Misijonsko nedeljo, — toda nujno delo ga je klicalo nazaj na misijonsko področje. Preden pa je odpotoval, smo ga povabili na našo postajo, da bi kaj povedal za naše poslušavce in misijonske prijatelje.

Vpr.: Gospod misijonar, koliko časa ste že v misijonih?

Odg.: V misijonih sem že 27 let. Deset let sem preživel na Japonskem. Med drugo svetovno vojno pa so me poslali v Shanghai, ki so ga takrat imeli zasedenega Japonci. Tam sem bil za tolmača in istočasno sem nadaljeval s študijem. Po polomu japonske vojske sem se s prvim letalom odpeljal iz Shanghaija v Junan. Postal sem študijski prefekt na srednji šoli v Kunmingu.

Vpr.: Kako ste pa zašli v Hong Kong?

Odg. Zaradi spremembe, ki je nastala na Kitajskem, smo se tudi misijonarji morali umakniti v britansko kolonijo Hong Kong in na sosednjo portugalsko ozemlje Macao. Tam sem že 13 let.

Vpr.: Rekli ste, da so tuji misijonarji morali oditi. Kaj se je pa zgodilo s kitajskimi domačimi duhovniki?

Odg.: Kitajski duhovniki so ostali, toda ne morejo mirno opravljati duhovniške službe. Večina jih je po ječah in na prisilnem delu. Tistim pa, ki so na svobodi, delajo oblasti nešteto zaprek.

Vpr.: Razumemo, da komunistične oblasti ne morejo trpeti misijonskega dela, ker je pač njihova pozornost obrnjena v blaginjo na tem svetu. Ali se je gospodarski položaj kitajskega ljudstva, odkar je pod komunističnim režimom, zboljšal?

Odg.: Misijonarji v Hong Kongu živimo v stalnem stiku z rdečo Kitajsko. Ni treba, da se zanesemo na poročila raznih časopisov. Vedno imamo novice iz prvega vira, saj veste, da prihaja v Hong Kong neprestano na tisoče beguncev. In ti nam povedo, da je življenje na Kitajskem silno težko. Veliko pove tudi dejstvo, da prihaja na Kitajsko iz tujine nešteto paketov hrane in obleke.

Vpr.: Po časopisih beremo, da je v Hong Kongu misijonsko delo zelo cvetoče. Katerih sredstev se pri misijonskem delu največ poslužujete?

Odg.: Vsako pastoralno sredstvo je dobro, vendar se misijonarji poslužujemo predvsem šol. Urejene imamo vse vrste šol od osnovnih do univerzitetnih kolegijev.

Vpr.: Gospod misijonar, kje ste pa vi zaposleni?

Odg.: Delal sem na različnih šolah v Hong Kongu in v Macau, največ kot študijski prefekt. Poučeval sem angleščino in zgodovino in nadziral po-

učevanje na šoli. Povrhu skrbim za pevski zbor in glasbo. Ko se vrnem v Hong Kong, me že čaka delo na naši gimnaziji, kjer imamo 2500 gojencev.

Vpr.: Ali je mnogo gojencev na vaših šolah katoličanov?

Odg.: Na vseh šolah v Hong Kongu je predpisan moralni pouk, in sicer dvakrat na teden. Misijonarji pri tem moralnem pouku poučujemo katekizem, protestanti pa sveto pismo. Gojenci, ki pokažejo zanimanje za katoliško vero in napravijo prošnjo za prejem svetega krsta, obiskujejo potem poseben pouk.

Vpr.: G. misijonar, ali z lahkoto sprejemate gojence v katoliško Cerkev?

Odg.: Ne! Kaj bi nam koristilo veliko število katoličanov, ki bi bili katoličani samo po imenu. Dobro voljo vedno močno preizkusimo. Med pripravo na sveti krst morajo eno leto redno obiskovati nedeljsko sveto mašo. Biti morajo lepega vedenja v šoli. Potrebno je tudi privoljenje staršev, namreč za mladoletne. Otroci, ki nimajo nikogar, ki bi skrbel za njihovo nadaljno versko vzgojo, do polnoletnosti ne morejo postati katoličani. Za nekatoličane imamo v zavodu posebne družbe, ki organizirajo tedenske sestanke in ustvarjajo ugodno razpoloženje do katoliške Cerkve. Tudi iz teh družb marsikdo najde pot do vere.

Vpr.: Hvala za zanimiva poročila. G. misijonar, kakšno je trenutno stanje katoliške Cerkve v Hong Kongu?

Odg.: Hong Kong šteje okoli 4 milijone prebivavcev. Med temi jih je 200.000 katoliške vere. Letno se število katoličanov poveča za približno 20.000.

Vpr.: Misijonska žetev je vsekakor ugodna. Kakšno pa je versko življenje vaših katoličanov?

Odg.: Če sodim po obisku cerkva med tednom in ob nedeljah ter po prejemanju zakramentov, moram reči, da so naši katoličani dobri. Cerkve so ob nedeljah pri vsaki sveti maši nabito polne in obhajilne mize zelo obiskovane. Odlikujejo se tudi po krščanski potrpežljivosti in zlasti da znajo odpustčati, česar pogani ne razumejo. Naši katoličani so tudi zelo radodarni in čutijo dolžnost, da morajo pomagati.

Vpr.: V vsaki deželi je bodočnost Cerkve odvisna od domačih duhovnikov. Kako je v tem oziru pri vas v Hong Kongu?

Odg.: Glede poklicev se ne moremo pritoževati. Sorazmerno jih je precej, čeprav tudi mi občutimo vpliv modernega življenja. Na poklice vpliva tudi stanje, v katerem v Hong Kongu živimo. Samo v naši salezijanski družbi je vsako leto nekaj novomašnikov-domačinov. Kot zanimivost povem, da nekatere izmed naših bogoslovcev vzdržujejo pri študiju slovenski dobrotniki.

Vpr.: Sedaj pa še eno hudomušno vprašanje: Koliko časa vas bo močna Kitajska še pustila v Hong Kongu?

Odg.: Mi se nič ne vznemirjamo. Vemo pa, dokler bosta britanska kolonija Hong Kong in portugalska kolonija Macao koristni za rdečo Kitajsko, bomo živeli v miru.

Vpr.: Gospod misijonar, kakšne želje imate do nas katoličanov, ki živimo v rednih razmerah?

Odg.: Predvsem se zahvaljujem vsem stalnim prijateljem in dobrotnikom misijonov. In ker dobro veste, da je spreobračanje predvsem stvar božje milosti, zelo priporočam trajno molitev za duhovniške poklice, za vztrajnost naših katoličanov in za vse naše misijonsko delo. Izrabim priliko in se vsem prisrčno zahvalim za prijazen sprejem, ki sem ga bil deležen povsod, kjer sem govoril o misijonih in sploh, kjer sem bil. Vse prav lepo pozdravljam!

Sudan izganja misijonarje

Sudanska vlada je diktatorska. Ker se med ljudstvom ne more naslanjati na veliko zaupanje in na podporo, se skuša zlasti muslimanom prikupiti, ker jih je največ. Po nekaterih delih Sudana so zlasti muslimani zelo sovražni proti misijonarjem. Vendar je položaj nekoliko boljši v severnem delu Sudana. Na jugu pa žive plemena, ki so zaostala, poleg tega pa so med njimi tokovi, ki strme za odcepitvijo juga. Voditelji tega dela Sudana hočejo ali popolno samostojnost, ali pa priključitev k sosednim državam; niso popolni pripadniki sudanskih plemen, ki vladajo državi zlasti iz severa in glavnega mesta Kartuma. Vlada preganja separatistična gibanja na jugu. Pri tem uporablja vsa sredstva, tako tudi nerazpoloženje južnih muslimanov proti katoliškim misijonarjem. Številne misijonarje so oblasti zaprle na dolga leta ječe, ker so bili obdolženi, da sodelujejo z južnimi separatisti in da širijo gonjo za odcep od države, da so celo teroristi. Ko so na ta način oblasti osumile misijonarje, so potem sklenile izgnati vse misijonarje iz juga, in ker ni bilo mogoče uporabljati razloga o naklonjenosti misijonarjev do separatizma, so prinesli na dan "dokaze", kako misijonarji kršijo in žalijo versko čustvovanje muslimanov na jugu. Seveda se je kmalu pojasnilo, kako je vlada umetno ustvarila te očitke, zato je notranji minister zaradi mednarodne javnosti, ki je bila obveščena o dogodkih v Sudanu, pojasnil, da morajo misijonarji iz dežele, ker vlada želi, da bi jih pristojna cerkvena oblast nadomestila z domačo duhovščino. Pri tem pa vlada dobro ve, kako je s tem pogojem, ko je vsakemu znano, koliko časa traja priprava novih duhovnikov in misijonarjev, zlasti pa še domačinov, ki še pogosto niso mogli opraviti niti šolanja na osnovnih šolah.

Z izgonom misijonarjev-tujcev je sudanska vlada hudo prizadela versko oskrbo sudanskih nad 400.000 katoličanov. Vlada dobro ve, da je ostalo za to na razpolago samo deset duhovnikov-domačinov, ko za isto ni zadostovalo niti 300 tujih misijonarjev, ki so bili prav te tedne izgnani.

Bedni položaj izgnanih misijonarjk

Med izgnanimi misijonarji je tudi 40-letna redovnica, ki je bila na misijonski postaji blizu Mopoijs Kakor mnogi drugi, pripada tudi ona družbi misijonarjev, ki ima svoj sedež v Veroni. Kaj vse je morala prestopiti pri izgonu, je orisala z naslednjimi besedami:

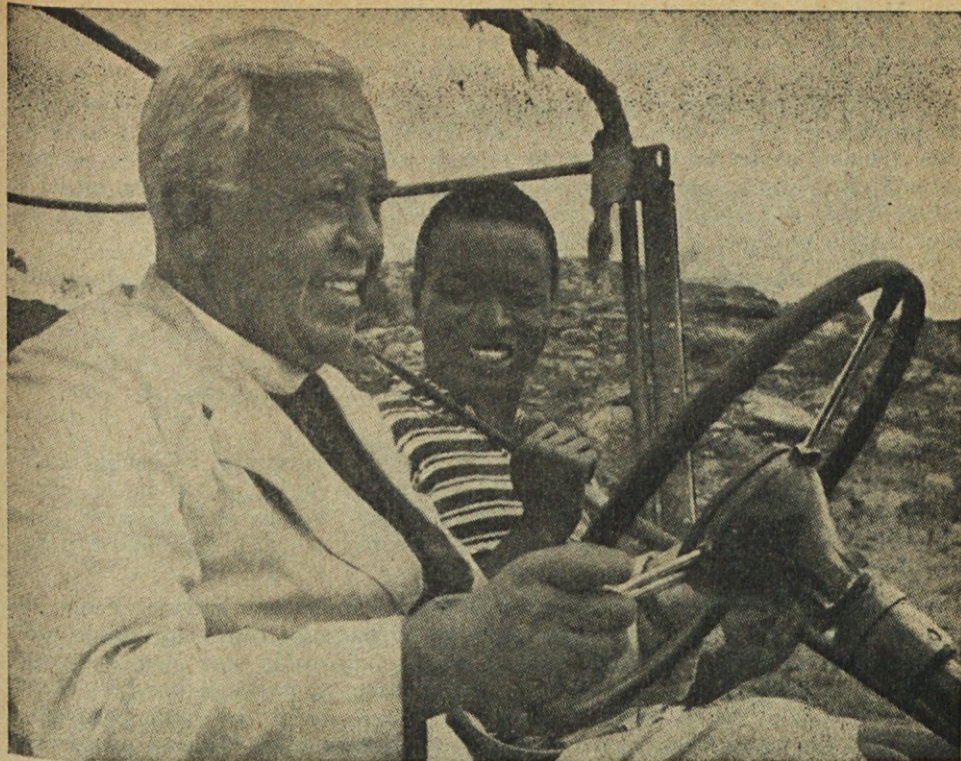
„Na moji postaji smo bili popolnoma odrezani od sveta. Bili smo daleč na jugu Sudana. Z zunanjim svetom smo bili v zvezi samo po radiu. Nekega dne smo slišali, da bomo izgnane in sicer v nekaj dneh. Poslala sem v mesto Mopoj sla s pismom za predstojnika naše misijonske pokrajine. Sel je stekel, a se je ves solzan vrnil in povedal, da pisma ni mogal več izročiti. Misijonarji so morali poslopje zapustiti. Nagnali so jih na poljano zunaj mesta, kjer so jih obkolili z vojaki, ki so imeli nanje namerjene puške. Grozili so jim, da bodo takoj začeli streljati, ako bi se kdo skušal le malo oddaljiti.

V Afriki se še dobijo čarovniki, ki varajo ljudstvo...

Vedela sem kaj to pomeni: vsak hip bodo prišli še po nas. Naglo sem zbrala sestre domačinke in jim v vsej naglici začela razlagati, kako naj uporabljajo zdravila in kako naj vodijo postajo. Komaj sem končala, so že prišli sudanski vojaki in nam dali 20 minut časa, da se pripravimo za odhod. V naseljih okoli postaje so bili sami katoličani, ki so bridko jokali, ko so videli, kaj se dogaja. Pa ni nič pomagalo! Naložili so nas na kamijone in odvedli v mesto Wau, ki je bilo 700 km. oddaljeno. Na vseh vozilih so bili težko oboroženi vojaki. Če nas je žejalo, so nam sicer donašali vode, a v bencinskih posodah, ki jih niso poprej očistili in voda skorajda ni bila pitna. Bencin je plaval na površini. Od časa do časa so vozila ustavili; morali smo se postavljati v vrsto, nakar so nas neskončno dolgo preštevali, premetavali in preiskavali tisto malo, kar smo imele s seboj. V Wauu so nas naložili na letala in odpeljali v Kartum, kamor smo prispeli po sedmih urah poleta. Dovolili so nam nekaj časa, da smo se preoblekle, se okopale, nakar so nas odvedli na letališče, odkoder smo z letalom Alitalia v štirih urah dospele v Rim.

Sedaj sem v Rimu in sem čisto odtujena. Ne znam se obračati. Predolgo sem bila odsotna. Evropa s svojo visoko civilizacijo in spremenjenimi življenjskimi pogoji mi je pravo breme.

... a pospeševalci pravega napredka, misijonarji, so preganjani...!

Po desetih letih delovanja v Sudanu

Kakšna razlika med razmerami tu in onimi v Sudanu. V južnem Sudanu ženske sploh ne poznajo obutve. Žive kot sužnje in so osovražene, ko niso več koristne. Najstarejši brat prodaja svojo petletno sestro za 5.000 lir. Moški-musliman ima po 15 žena. Dežela je izredno rodovitna. Toda ljudje ne delajo in vse je zelo zanemarjeno. Sudanci so se na nas obračali zlasti za materialno pomoč. Če je kdo zbolel, so nas brž poklicali. Ko sem prišla v njih domove, so bili ti iz navadnega trsja. Bolnik je bil kar na tleh, umazan in poln mrčesa. ob sebi je imel umazano posodo umazane vode in nekaj kuhanega korenja. Sudanci jedo samo enkrat na dan in sicer si skuhajo polento.

Hodijo na delo v nasade gumijevca in ker je delo zelo naporno, se med delom opajajo z opijem. Spolne bolezni so zelo razširjene. Za red nimajo nobenega smisla in živijo od ure do ure. Trava raste zelo bujno in dosega višino do štirih metrov. Ker je ne morejo kositi, jo enostavno zažgo in s tem uničijo vsa mlada drevesa. Smrti se zelo boje in če kdo od domačih umre, zapuste kočjo in se preselijo drugam.

Vsa naša le možna skrb je bila posvečena otrokom. Zbirale smo jih po misijonskih postajah in dajale prve nauke vzgoje. Morale smo jih zapustiti in vem, da so v veliki stiski, ko jim grozi, do bodo morali umreti od lakote.

Hudo so prizadete sestre-domačinke, ki še niso bile dovolj pripravljene za položaj, ki jih je sedaj doletel. Tudi ljudstvo bo mnogo trpelo. Ljubili so nas. Oblasti so za to vedele in to je tudi eden izmed razlogov, da so nas izgnali. Iz Verone sem prejela od vodstva sporočilo, da bom mogla ostati v Rimu mesec dni, nakar me bodo poslali v misijone drugam. Vesela sem, da bom mogla obiskati svojo 82 let staro mamo.

Najbolj pa smo bile srečne, ko nas je po prihodu v Rim sprejel sv. oče Pavel VI in nam dal toliko lepih misli in navodil.“

Papež Pavel VI izgnanim sudanskim misijonarjem

Papež Pavel VI je izgnane sudanske misijonarje sprejel v posebni avdienci. Skupino je pred papeža popeljal kardinal Agagianian, ki je sv. očeta ob prihodu pozdravil s posebnimi izrazi vdanosti misijonskih delavcev Cerkvi in njenemu poglavarju. Papež se je za pozdrav zahvalil in v odgovoru navajal med drugim:

„Globoko ganjeni pozdravljamo izgnane sudanske misijonarje. Vemo, da ste popolnoma nedolžni, obžalujemo krivični ukrep sudanske vlade, ki je tako hudo zadel zlasti številne redovnice. Z veliko bridkostjo smo sledili razvoju položaja katoliških misijonov v Sudanu. Žal nam je, da se je krivični ukrep sprevrgel v tako veliko krizo. Zelo smo hrepeneli, da bi vas mogli pozdraviti v tej hiši skupnega Očeta, kajti ta hiša je tudi vaša hiša. Hočemo vam izreči pozdrav in vam izpričati vso svojo dobrohotnost, podporo in tolažbo. Kako ne bi bili žalostni, ko ugotavljamo, da se je tako bridko končala doba stoletnih naporov in apostolskih skrbi. Cerkev je po svojih neutrudljivih misijonarjih lepo širila krščanski nauk in z njim prinašala med ljudi urejen civilni, kulturni in socialni napredek. Mncžila je ustanove za vzgojo, pomoč in širila dobrodельne ustanove in utrjevala ljudstvo v vezi resničnega miru in medsebojne, delovne sloge. Cerkev je imela in ima ta program in je zvesta temu duhovnemu in dobrodельnemu poslanstvu. Delo skromnih, a vztrajnih duhovnikov, ki so se leta in leta posvečali temu poslanstvu, potem ko so zapustili svoje drage v domovini, je sedaj po tolikih uspehih prevrženo, razbito. Niso se predajali želji po nadoblasti in niso hlepeli po materialnih dobrinah. Na žalost ste morali vse to nasilno zapustiti v delu dežele, kjer je že šlo v rast tako lepe klasje. Ovce so ostale brez pastirja, povsod vladata nemir in stiska! Ukrep vlade nima nobenih utemeljenih razlogov, zelo škodi njenemu dobremu imenu in je tudi proti splošnemu napredku naroda ter žali svete pravice pravičnosti in svobode.“

Ob zaključku je sv. oče dejal, da je še vedno poln upanja in da bodo oblasti spremenile svoj ukrep proti misijonarjem. Prisotne je pozval, naj poletg molitve v njihovem srcu živi še glas božjega Učenika, ki je dejal: Blagor tistim, ki trpe preganjanje zaradi pravice, kajti njih je nebeško kraljestvo. — Končno je vsem podelil apostolski blagoslov in vsakogar posebej pozdravil.

NOVICE IZ TANGANJIKE

O. EMIL ČUK

Vesel sem, da Vam lahko pošljem poročilo, ki bo spopolnilo moj prejšnji dopis.

Ljudske šole dobro delujejo. Ne morem pa pognati v tek vaških šol. Zato so katehumeni zelo redki in so bili letos zelo maloštevilni krsti odraslih (samo osem). Krstil sem jih 31. avgusta. Vendar upam, da bom prenovil v Kristusu še druge sinove za božič. Po proglasitvi republike so ljudje na splošno, zlasti pa v predelu, ki je meni zaupan, manj sprejemljivi za vero. Človek ima vtis, da hočejo biti tudi na tem področju neodvisni od vsakega tujega vpliva in oblasti.

7. septembra je prišel škof, da je birmal 14 novokrščencev in da me je pozdravil pred svojim odhodom na koncil v Rimu.

10. avgusta sem začel tretjo šolsko sobo za svoje ljudskošolske učence. Stavba bo kmalu služila svojemu namenu. Niso mi pa še zagotovili, da mi pošljejo tretjega učitelja.

Dopolnila

Potem ko sem Vam za veliko noč poslal poročilo, sem se zavedel, da sem bil glede nekaterih zadev in statistik malo objektivnen.

„Errare humanum est!“ Je pa več kot pravično, da pomote popravimo. „Errata corrigere!“

Ko sem Vam, npr. prikazal statistike o cvetočih krščanskih občinah v Ujevi, Makambako itd., sem navedel številko, ki je precej nižja od dejanskega stanja. Statistika z 31. decembra 1962 navaja za Makambako 8.057 katoličanov, z letnim prirastkom 1.000 duš. Samo v polletju junij-december 1962 je bilo krščenih 789 ljudi.

Mislim, da Vas bodo zanimale tudi sledeče številke. V omenjenem polletju so se katoličani v škofiji Iringa, zaupani nam, misijonarjem Tolažnice, pomnožili za 7.192; vseh skupaj je bilo 31. decembra 1963 140.467. Če primerjate to število z niti 30.000 kristjani v letu 1950, boste opazili silen napredek in množino dela, žrtev, znoja, stroškov, česar ne zabeleži nobena statistika. Seveda nimajo zasluge za to samo misijonarji, marveč vsi tisti, ki na različne načine in z raznovrstnimi sredstvi sodelujejo pri širjenju Kristusovega kraljestva na zemlji.

Dolgotrajno riganje me je zdajci spomnilo na osla iz Pavaga. Pred več leti so privedli na krajevno sodišče (znamenito po „Dol klobuk!“ „Nadeni si klobuk!“) dva osla, ki ju je lastnik zalotil pri pašnji na svoji njivi. Ker se več dni nihče ni javil, da ju odvede — brez dvoma iz strahu, da mu nalože globo —, so ju izpustili. Od tedaj pa so se tako razmnožili, da nihče nima pred njimi miru. Predstavljajo od jutra do večera kopitajoč in riganjoč regiment. Predstavljajte si nočno glasbo! Tako so povsod doma, da jih ni sram raziskavati vašega vazila, pojaviti se v uradu ali pred cerkvenimi vrati. Lepega jutra so doživeli očetje misijonarji presenečenje, ko so na verandi našli srčkanega žrebička: rodil se je ponoči.

Morda se boste spomnili, da je ena mojih postaj med nemirnimi počitnicami bila Mokalala. Že znanim dejstvom dodam tu nekatera druga.

Tamošnji superior o. Negro si je postavil motorno črpalko, da mu privede vodo v hišo. Črpalka dovaja vodo iz prekopa, ki namaka vso župnijo in jo poganja do primerne višine, pri tem pa udarja po taktu, tako kot to delajo ure s svojim tik-tak.

Kar se pred župnijo pojavi vodja srednjih šol in pove, da učenci nočejo več piti vode iz prekopa, zato ker ni razkužena. Naj se torej cevi od črpalke razpotegnejo še do šole

O. Negro mu odvrne: „Kaj ne vidiš, da je voda, ki jo poganja črpalka, voda iz prekopa?“

„Je že res“, je dobil nazaj, „vendar je voda po črpalci očiščena. Udarci motorja ubijejo vse bacile!“

Šolski pravilniki predpisujejo za vse srednje in višje šole določeno prehrano: riž, meso, ribe itd. Kot povsod je tudi o. Negro nabavljal za vse svoje šole vrsto riža, ki ga uživajo vsi. Skrbni učiteljski vodja je župniku poročal o pritožbah fantov: „Riž ni dober: preveč je razdrobljen.“

Ko se je prvič odpeljal v bližnje mesto, je o. Negro kupil riž boljše vrste. Vendar se fantje niso nehali pritoževati. Župnik jih je potolažil s tole domisljico: „Veste, da je vožnja dolga in da je cesta polna vzpetin in jam. Riž se je potrl med vožnjo. Prihodnjič bom zahteval, da... ga bolje zavijejo.“

Okoli Mokalale je neki leopard mesaril med govejo živino. V boju z njim je bilo več domačinov hudo ranjenih. Prenesli so jih v misijonsko bolnišnico. Tedaj se je nekdo domislil, da je o. Negro izvrsten lovec. Da odvrne nadaljne izgube živine in ljudi, se je o. Negro na strehi svojega Lang Roverja odpravil v stepo, poraščeno z visokim rastlinjem. Avtomobil je vodil sobrat. Ta zaupije nenadoma: „Leopard je tu!“ „Kje?“ „Na desni, v tistem grmu!“

Še ni izgovoril, ko je leopard v velikem skoku dosegel streho avtomobila: sprednje tace so zagrabile kakšen meter od Negrovih nog. Župnik se ni obotavljal niti za hip; krogla je šla ne le skozi leopardov vrat, ampak tudi skozi ogel Land Roverja. Leopard se je zrušil na tla in se ni več vzdignil.

Na enem lovskih pohodov v Madibira je o. Negro z dvema streloma pobil štiri gazele. Ko je prvič ustrelil v čredo gazel, so zbežale vse. Ustrelil drugič, pa tudi to pot ni padla nobena. Lotila se ga je zlovolja: zlepa še ni zgrešil, zdaj pa sta šla dva strela v prazno. Ves nesrečen je zrl za bežečo čredo. Tedaj pa je ena od gazel začela hudo šepati; zaostala je in se končno zgrudila. Nekaj metrov za njo je padla druga, za njo pa še dve. Očitno je z vsakim strelom pobil dve.

S hlevske krme proizvajajo velike količine metanskega plina. Stroj, ki ga je v ta namen sam sestavil, občudujejo Evropejci, Azijci in Afričani. Največji dnevnik vzhodne Afrike ga je opisal in pojasnil s fotografijami, diagrami itd. O njem je spregovoril tudi radio. Naprava mu služi za hladilnik, peči, luči itd. Potem ko je nekoliko predelal motor, mu poganja ta plin stari avto.

Muslimanstvo

Spomnili se bodete dogodkov v Ujevi in Irole v zvezi s svinjino in z govedino, nad katero se pri klanju ni imenovalo Alahovo ime. Gotovo so se vam taki predpisi in navade zdeli čudni. Čudni, mogoče tudi smešni.

Misijonarke iz družbe Tolažnice v Tanganjiki s črnima dvojčicama.

O mesnih jedeh določa Koran: „Prepovedane so živali, ki so umrle naravne smrti, kri, svinina, živali, nad katerimi pri klanju niso imenovali božjega imena, zadušene in z udarci pobite živali, živali, ki so umrle pri padcu ali zabodene z rogovi, tiste, ki so jih deloma požrle zveri, če jih niste umorili z ubodom, in tiste, ki so bile darovane na malikovalskih oltarjih.“ (Sura 5,3).

Mohamedancem so tudi prepovedane vse alkoholne pijače.

Preseneča strogost teh in podobnih predpisov (npr. določba, da se tatovom odseka roka itd.) posebno če jih primerjaš z drugimi surami, ki izpričujejo največjo popustljivost v npravnosti in izhajajo iz takihle načel:

„Bog hoče za vas udobnost, ne pa neudobje.“ (Sura 2,185). „Bog želi olajšati bremena, zakaj človek je bil ustvarjen slaboten.“ (Sura 4,28).

„V veri ni naložil nič težkega.“ (Sura 22,78).

„Vaše žene so za vas kot njiva: pojdite torej na svojo njivo, kadar se vam zahoče.“ (Sura 2,223).

Drzno se trdi celo, da je popolnoma opravičen, kdor je prisiljen odpasti od vere, „ne da bi imel namen grešiti.“ (Sura 16,115).

Tako torej: od vere smeš odpasti, ne smeš pa jesti svinjskega mesa!

Razne novice

1.) Za veliko noč sem skočil v Ujevo; to je Chosi najbližja župnija. Po vselem dnevu je prišla ura počitka. Komaj sem na postelji v svetlobi preproste sveče začel z branjem revije, sem začul brnenje čebele okoli glave. Napravil sem se trdega kot mrlič. Čebela pa kljub temu ni prenehala s plesom okoli moje glave. Še več! Iz levega kota na stropu se je vedno razločneje sli-

šalo brenčanje drugih čebel. Nedvomno jih je privabila sveča. Ugasil sem jo. Čebela, ki se je dotle vrtela okrog obraza, se je zagnala zdaj v lase pa v bračo. Ker se zgodba ni hotela končati, sem jo spodil. O da bi tega ne bil storil! V hipu se je nadme zgrnil roj čebel. Skočil sem s postelje z vso naglico, ki jo premorem, in poiskal zaklonišče v sosednji sobi. Ko sem se osvobodil zadnje žuželke, sem opazil, da so mi porinile želo v čelo, na desno oko, na spodnjo ustnico, na prsi in na bedra.

Prepuščam Vaši domišljiji, da si predstavite, v kakšni pustni maski sem se zjutraj moral prikazati pred župnikom, častitimi sestrami in krščansko občino!

2.) Nekaj dni pred otvoritvijo dokončne hiše zame sem dovršil tudi napeljavo vode. Zelo preprosta zadeva: ročna črpalka napolni iz starega prekopa tri kovinaste sode pod streho. Iz teh tako poceni rezervarjev dospe voda po naravnem padcu v umivalnike po sobah, v kopalnico, v stranišče.

Ob preskusu so bili navzoči vsi delavci. Videli so, kako teče voda v prvi dve sobi. Zbero se pri oknu tretje sobe — tudi tja teče voda v redu. Pohite v kopalnico. Morali so biti zelo začudeni, ker so se vrnili z vzklikom: „Tok! Tudi sem teče voda normalno!“

Ko so se spomnili, kako teko cevi v zidovih na vse strani: na desno in levo, navzgor in navzdol in se viličijo v obliki T, v obliki križa in še drugače, so bili gotovo prepričani, da voda ne bo znala najti svoje poti in izhoda.

3.) Po ponovni prošnji za pravico, da zavzamem zemljišče, ki nam je bilo dovoljeno za šole in druga poslopja misijonišča, so 25. aprila končno prišli iz Mbeyne okrožni komisar, tajnik Narodne zveze Tanganjike, predsednik in svétniki krajevnega sodišča in drugi.

Občudovali so njive manija in fižola. Šole so jih navdušile. Ob slovesu je ena od prisotnih osebnosti, ki prej še nikoli ni stopila v misijonišče, rekla komisarju: „Naj ti povem, milostljivi, da smo te šole zgradili mi sami s prostovoljnimi in zastonjskim delom!“

Sunek v srce je preveč zabolet. Nisem mogel molčati. „Naj mi bo dovoljeno, milostljivi, da ti zagotovim, da so te šole zgradile, opeko na opeko, prav te moje roke in da ni prebivalstvo nič prispevalo, za kar ne bi prejelo pravičnega plačila!“

Na srečo delamo podprti z vero in v gotovosti, da je vsak centav, vsaka potna kaplja, vsak korak zapisan pri tistem Gospodarju, ki bo nekoč naša „prevelika nagrada“. Brez te vere in te gotovosti bi po takih in podobnih doživljajih najrajši sedel na prvo letalo in se vrnil domov. Vaše molitve krepijo misijonarje tudi v teh preskušnjah.

Zahvala

Z veseljem in z globokim ganotjem dajem ta naslov vrsticam, ki jih sedaj posvečam mnogim, zelo mnogim: tem, ki so mi izkazali in mi še izkazujejo svojo naklonjenost in se me spominjajo, pa ne le z besedami, temveč v darovih, žrtvah in molitvah.

To tako razširjeno in prostovoljno pričevanje naklonjenosti pomeni brez dvoma, da je za misijonsko misel in za misijonske težave veliko razumevanja. Vsem dobotnikom moja iskrena zahvala iz dna srca! Ta vaša nesebična plemenitost mi je omogočila, da sem finančno leto 1962-63 končal brez dolgovi in da sem mogel poplačati še vse prejšnje dolgove.

PO TATARSKIH DEŽELAH IN TIBETU

Spomini s potovanja po tatarskih deželah in Tibetu v letih 1844 - 46

Spisal Régis Evarist Huc C.M.; priredil prof. Alojzij Geržinič — Nadaljevanje

8. POGLAVJE

Dežela Ortus — Družbena ureditev tatarskih dežel. — Suženjstvo. — Najdba in ustoličenje živega Buda v lamaserijah. — Ureditev in študij po lamaserijah. — Silna nevihta. — Rešitev v votlini. — Tatarske ženitve. — Tatarske žene.

Ko smo se prebudili, je sonce stalo že visoko. Nova pokrajina je bila žalostna in pusta, pa smo se le veselili, da smo končno iz vode in močvirja. Že smo bili v peščenih stepah dežele Ortus. Ta se razteza 560 km. v smeri zahod-vzhod in 390 km. v smeri jug-sever. V njenem gospostvu so se skozi stoletja menjavali Kitajci in Tatari. Od 10. do 12. stol. so tu vladali kralji Hsia. L. 1227 je bil Ortus vključen v imperij Džingiskana, ustanovitelja tatarske dinastije Yuen. Potem ko so Mingi pregnali Tatare, je Ortus prišel pod oblast Čakarskega kana, l. 1635 pa ja postal del kitajskega imperija.

Konec 17. stol. je skozi deželo potoval cesar Kang-Hsi. O Ortuškem ljudstvu je pisal svojemu sinu v Peking: „To je zelo civiliziran narod in še ni nič izgubil od starodavnih šeg pravih mongolov... Posebno se odlikujejo v živinoreji... Navzlic temu še daleč niso tako bogati kot ostali Mongoli.“

Zdi se, da se položaj odtlej ni nič spremenil. Sem in tja zagledaš bedno obdelano zemljo. Poljedelci so mešanica Kitajcev in Tatarov, nimajo pa niti delavnosti prvih niti preproste odkritosti drugih. Prebivališča so iz vej, blata in kravjekov. V njih žive skupaj ljudje in živina.

Peščena zemlja daje samo trs, trnavo grmičje in zaprašene in smrdljive preslice. Vode ni nikjer. V naseljih dobiš le kakšno mlako ali kakšen vodnjak z blatno, slabo dišečo tekočino. Ker smo bili na to pravočasno opozorjeni, smo si kupiti dva soda. Zelo dobro sta nam služila; vendar smo bili kljub skrajni varčnosti včasih po cele dni brez kapljice vode. Naše živali so kmalu začele hirati. Brez živalstva pa tudi ta pustinja ni. Videli smo mnogo sivih veveric, brzih rumenih koz (antilop) in elegantnih fazanov; največ pa je divjih zajcev.

Mongoli žive v obupni revščini. Oblegali so nas in nam vzdevali najvišje naslove, da bi si izprosili miloščino. Na žalost sami nismo imeli, vse kar smo mogli dati, je bilo nekaj listov čaja, pest ovsene moke ali drobec ovčje masti.

Kako, da se ti ljudje morejo obsoditi na življenje v tej bedni deželi? Zato, ker morejo ostati v deželi svojega gospodarja. Med Tatari vlada namreč suženjski sistem. Kraljevi sorodniki so nekako plemstvo, ki mu pripada vsa zemlja. Plemiči nosijo na čepici modro okroglasti znak. Rdeč znak odlikuje ministre, ki jih kralj izbere iz plemstva. Nižji plemiči so upravni uradniki in tolmači.

Ostali Tataři — tisti, ki niso v sorodstvu s kraljevo družino — pa so sužnji in žive v popolni odvisnosti od svojih gospodov. Plačevati morajo davek in oskrbovati gospodove črede. Pri vsem tem pa ni nobenih razlik med življenjem svojcev in gospodov; v družbenem občevanju ni nobenih pregraj. Seveda je najti tudi gospode, ki svojo oblast zlorablajo. Lame iz suženjskih družin postanejo neke vrste svobodnjaki. Odvezani so sužnosti in dajatev in morejo oditi, kamor jih je volja.

Po nekaj dneh potovanja po ortuškem pesku smo prišli mimo majhne lamaserije. Za nami je prišel lama in nas povabil v zavod in na počeščenje njihovega „svetnika“ — živega Budo (Šaberona). Pred dvema letoma je blagovolil priti s svetih gora Tibeta; zdaj mu je sedem let. V enem svojih prejšnjih življenj je bil veliki lama mogočnega samostana. Odvrnila sva, da kot poznavalca svetega zahodnega nauka ne verujeva v transmigracije Šaberonov in da moliva samo Stvarnika nebes in zemlje; o njihovem otroku - lami pa veva, da je brez vsake moči. Ta odgovor je lamo silno presenetil. Odrevenel je; ko si je opomogel, je v jezi in zaničevanju odbrzel v svoj samostan.

Tataři še malo ne dvomijo o resničnosti transmigracij in v Šaberone - žive Bude.

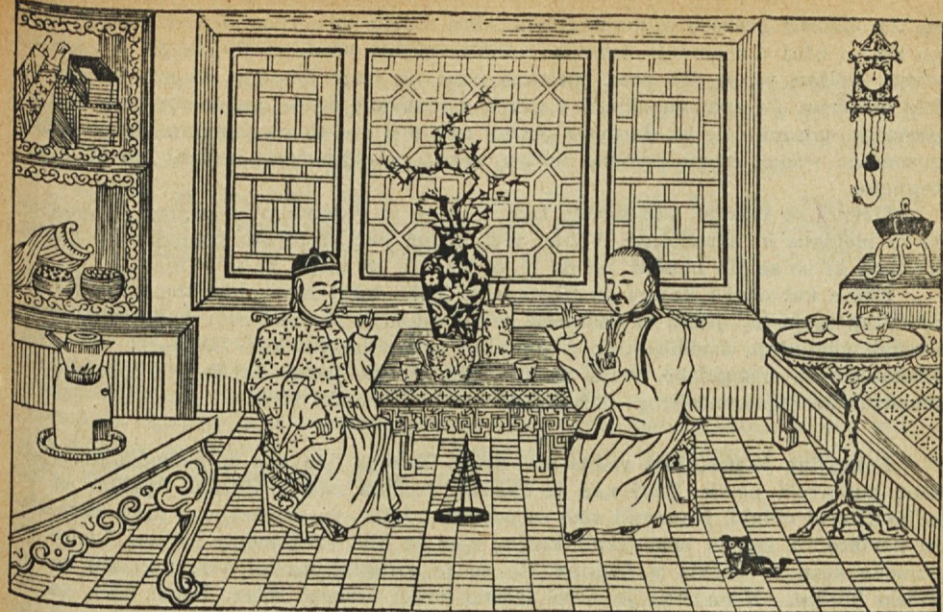
Kadar veliki lama odide, to je umrje, samostansko občestvo ne žaluje, saj vedo, da se bo kmalu zopet pojavil. Pač pa je zdaj naloga njegovih učencev, da najdejo kraj, kjer se bo njihov učenec spremenil in znova oživel. Če se tedaj na nebu pojavi mavrica, je to znamenje, ki ga veliki lama pošilja, da jim pomaga pri iskanju. Ljudje molijo, lame se poste in pomnože molitve, posebno odposlanstvo pa se napoti k Čurčunu - vražarju in ta jim po podatkih o mavrici iz svojih knjig odkrije kraj, kjer se zdaj mudi na novo učlovečeni veliki lama.

Često pa veliki lama sam sporoči, kje ga najti. Takoj po spremenjenju na Tibetu, spregovori kot otrok, v dobi, ko drugi otroci še niso zmožni izblebetati ene besede. „Jaz sem veliki lama, živi Buda tega in tega templa. Spet moram priti v svojo lamaserijo, katere nesmrtni predstojnik sem.“ Takoj ko je čudežni otrok to z vso avtoriteto povedal, obveste o zadevi njegov samostan.

Ko Tataři zvedo za kraj, kjer je njihov Šaberon, se silno razvesele. Po šotarih se vse giblje in pripravlja na dolgo pot — skoro vedno je živi Buda na Tibetu. Karavano vodi sam kralj ali njegov sin ali kak drug odličen član kraljevske družine; ob njem so veliki mandarini in ostali.

Včasih padejo ti ubogi Mongoli po neverjetnih naporih na poti skozi strašne puščave v roke razbojnikov. Oropani vsega in če ne poginejo od lakote in mraza se vrnejo, da se pripravijo na novo potovanje — nič jih od tega ne more odvrniti. Ko slednjič dospe v večno svetišče (na Tibetu), se vržejo na tla pred otrokom, ki jim ga pokažejo. Preden pa ga proglasijo za velikega lamo, ga preskusijo. Javno ga vprašajo, kakšno ime nosi lamaserija, katere predstojnik naj bi bil; koliko je oddaljena; kateri lame tam bivajo. Sprašujejo ga po navadah umlega velikega lame in po količinah njegove smrti. Potem ko otrok odgovori na vsa ta vprašanja, postavijo predenj razne molitvenike, kose pohištva, samovarje, čaše itd. Otrok mora iz njih izbrati tiste, ki so mu v prejšnjem življenju pripadali.

Navadno napravi pet do šestletni otrok vse preskušnje brez pomote. Gotovo so Mongoli večkrat žrtev prevare tistih, ki imajo korist od tega, da otrok postane veliki lama. Verjetno pa je tudi, da se vse to zgodi v dobri veri obeh strani. Midva, katoliška misijonarja, sva mnenja, da veliki lažnik, ki je zavedel naše prve

starše v raju, vedno deluje po svojem sistemu laži. Tisti, ki je imel moč, da je držal v zraku Simona Maga, more tudi danes govoriti po otrokovih ustih, da tako vzdržuje vero svojih častivcev.

Po dokazih o resničnosti živega Bude vodijo otroka zmagoslavno v njegovo lamaserijo. Na poti ga Tatari časte v velikih gručah in mu prinašajo darila. V lamaseriji ga takoj posade na oltar in Tatari vseh slojev prihajajo, da se mu poklonijo.

Ni tatarskega kraljestva, ki ne bi v nobeni veliki lamaseriji imela kakega živega Bude. Poleg tega najvišjega predstojnika je v zavodu še drug veliki lama, izbran med člani kraljeve družine. Tibetanski lama stanuje tam kot živi malik, ki vsak dan prejme češčenje vernikov in jim deli blagoslov. Njegovo področje so molitve in liturgični obredi. Veliki mongolski lama pa skrbi za upravo in red. Kot se vidi, izrek: „Kralj kraljuje, pa ne vlada“, ni nobeno odkritje v politiki — tako je že oddavna po tatarskih lamaserijah.

Pod tema dvema poglavarjema je več nižjih uradnikov; njih področje so uprava, dajatve, nakupi in disciplina. Pisarji vodijo registre in sestavljajo naredbe in odloke, ki jih veliki lama - upravnik izdaja. Ti pisarji po navadi dobro obvladajo mongolski, tibetanski, včasih tudi kitajski in mandžurski jezik. Preden zasedejo svoje mesto, morajo skozi stroge izpite.

Prebivalci lamaserije, ki ne pripadajo temu malemu številu predstojnikov in upravnikov, se dele v lame - učitelje in lame - učence (šabis). Vsak učitelj stanuje v svoji hišici s po več učenci. Ti skrbe za gospodarstvo, oni pa jih uvaja v molitve in liturgijo. Učenec mora biti na nogah pred učiteljem. Pospraviti mora in skuhati čaj. Nato spoštljivo izroči učitelju svoj molitvenik in se trikrat vrže pred njim

na tla. Učitelj prebere iz molitvenika nekaj strani in učenec se spet trikrat vrže na tla — zdaj v znamenje zahvale. Kdaj se učenec nauči svoje lekcije, je njegova stvar. Dolžan pa je, da pred spanjem pove na izust besedilo, ki mu je zjutraj bilo določeno. Če zna, ga učitelj nagradi z molkom; če ne, ga dolete hude kazni: psovanje, udarci, celo to, da mora pozimi nag noč prebiti na prostem. Skoro vedno prenašajo učenci kazni ponižno in kot nekaj neizogibnega; večkrat pa tudi pobegnejo.

Učenci se morejo udeleževati tudi tečajev iz verstva in medicine. A razlage so tu meglene in nezadostne. Velika večina lam pač preprosto ponavlja na pamet molitve, ki so se jih naučili, ne da bi se zmenili za ideje, ki so v njih.

Edine kanonične knjige so tibetanske. Tako torej mongolski lame vse življenje preučujejo tuj jezik, za lastnega se ne zmenijo. Vendar se v nekaterih lamaserijah ukvarjajo nekoliko tudi z domačim tatarskim jezikom. Lama, ki zna brati tibetansko in mongolsko, velja za učenega, če pa pozna še kaj iz kitajske in mandžurske književnosti, ga občudujejo kot nadčloveško bitje.

Pokrajina je postajala vedno bolj divja. Nekega dne smo se mukoma prebijali skoz puščavski pesek. Znoj nas je oblival, vročina nas je dušila. Opoldne so se pojavili črni oblaki. Namenili smo se postaviti šotor, da se skrijemo pred bližajočo se nevihto. A zaman smo iskali kraja, kjer bi bilo vsaj nekaj kuriva. Lisice in rumene koze so bežale v dupline. Že se je vzdignil močan veter, kmalu se je začelo bliskati. Nenadoma je zavel ledeno mrzel severni veter. Hiteli smo, da bi se skrili v sotesko, ki smo jo zapazili. A nismo dospeli do nje. Zatele nas je strahovito neurje. Najprej nas je zalilo deževje, potem je začela toča, končno še napol staljen sneg. V hipu smo bili popolnoma premočeni in premraženi. Poskakali smo na tla, da bi se z gibanjem ogreli, a kaj, ko so se noge pogrezale kot v malto. Poiskali smo torej zatočišče za ležečimi kamelami, da bi bili deležni nekaj toplote. Pa to je bila le trenutna pomoč. Molče smo se žalostno pogledovali. Že smo čutili, kako se nam telo ohlaja in kri ledeni. Predali smo se božji Previdni r.

Tedaj sem se s poslednjimi močmi napotil k soteski in tam odkril vijugasto stezo, ki je vodila proti dnu velikanskega prepada. Po njej sem dospel do rogov. „Rešeni smo!“ sem zakričal ostalim. Dognali smo, da je šlo za obširna bivališča, ki so jih v pobočje izsekale človeške roke. Naš prvi krik je bil zahvala božji dobroti. Izbrali smo najlepšo votlino in v njej dobili obilo kuriva in pašo za živali. Hitro smo se posušili, se okrepčali in sladko zaspali.

Zjutraj smo v drugi votlini našli Tataro, ki se je vanjo ognil nevihti. Ta je povedal, da so v teh votlinah stanovali Kitajci. Prišli so v deželo kot siromaki in si izprosili nekaj zemlje za obdelavo. Za odškodnino so Tatarom oddali del pridelkov. Ko pa so si opomogli, so prenehali z vsako dajatvijo in pričeli krasti Tatarom živino. Domačini so se pritožili pri kralju in dosegli izgon vsiljencev. Iznebili pa so se jih le s silo. Odšli so v vzhodni del dežele Ortus, nedaleč od Rumene reke.

Po končni pripovedi nas je Tatar povabil na sinovo ženitnino. Vljudno smo odbili, ker se nam je mudilo iz te puste dežele.

Mongoli se poročijo jako mladi. Vse urede starši. Zadeva ima izključno trgovski značaj: ženin odkupi nevesto. Na poročno slavje prinašajo gostje darila, tako da ima ženinova družina navadno tudi dobiček pri stvari. Pri pojedini se pospravi obilje mastnega ovčjega mesa, vrči žganja in veliko tobaka. Včasih povzdignejo slovesnost pevci.

Mnogoženstvo je na Tatarskem običajno. Prva žena obrži poglavitno vlogo, ostale so „male soproge“ in morajo prvo ubogati.

Okoliščine so take, da je tu mnogoženstvo — ki ga je evangelij ukinil, ker je samo po sebi zlo za srečo in slovo v družini — morda ljudem v dobro. Ker je toliko moških lam - samcev, si je lahko misliti, kakšen nered in razbrzdanost bi nastala, če ne bi dekleta našla mesta v družini kot mala soproga.

Pogosta je razporoka. Zanj ni nobenih formalnosti. Mož dá odvesti ženo k njenim staršem s sporočilom, da je ne mara več. Staršem je to večkrat celo po godu, saj bodo za hčer lahko spet dobili vola, ovce, konje, ko bo ponjo prišel nov ženin.

Sicer pa je življenje žene med Tatari kaj svobodno. Odhajajo in prihajajo po svoji volji, se obiskujejo, jašejo. V nasprotju s kitajskimi ženami imajo tatarske na sebi nekaj odločnega in ponosnega. To še poudarja oblačilo: visoki usnjeni škornji, dolga zelena ali vijoličasta obleka s črnim ali modrim pasom; včasih se ogrnejo še z nekakim dolgim telovnikom. Lase spletejo v dve kiti, ki jim padata po prsih. Lase in pas si krase z zlatimi in srebrnimi ploščicami, biseri, koralami in tisoč drugimi drobnarijami.

(Sledi)

Srečno duhovno materinstvo in otroštvo.

GOSPODOVA URA

MISIJONSKA IGRA V TREH DEJANJIH

20. prizor

Pertnač, Močnk.

PERTNAČ: Človek mora znoreti!

MOČNIK: (*Brezčutno.*) Gospod

Pertnač, ohranite mirno kri!

PERTNAČ: Že leto dni se mučim.

Podjetje ne nese... delavstvo se pun-
ta... tatje kradejo... in sedaj še ne-
sloga v hiši...

MOČNIK: (*Brezčutno.*) Oprostite
Slamnika! Gra za vašo blaginjo, gospod
Pertnač.

PERTNAČ: Upam.

MOČNIK: Marko ga zagovarja.
Naravno: prijateljstvo. Žalibog, kajne,
gospod Pertnač?... Sicer pa sami ve-
ste... če Marko po enem letu še vztra-
ja pri svojem načrtu...

PERTNAČ: Pri kakšnem načrtu?

MOČNIK: Oh, saj veste. Duhoven
hoče biti.

PETRNAČ: Dosti, dosti, molčite,
sicer znorim. (*Pisk sirene.*)

MOČNIK: Ura je pet. Moram iti
nadzorovat odhajajoče delavce.

PERTNAČ: Prav, prav! Pojdite!
Povejte mehaniku Slamniku, naj se o-
glasi pri meni!

MOČNIK: (*Začudeno.*) Slamnika
naj pokličem?

PERTNAČ: Da, njega. Kaj ni on
tisti, ki mora biti odpuščen?

MOČNIK: Že, že toda...

PERTNAČ: Pa vendar ne mislite,
naj ga odpustim, ne da bi govoril z
njim!

MOČNIK: Ne pravim tega... to-
da...

PERTNAČ: Torej mi ga pokličite!
Hočem ga zaslišati.

MOČNIK: Prav! Vendar previd-
nost, gospod Pertnač! Ne dajte se pre-
slepiti!

PERTNAČ: Kako menite?

MOČNIK: Ti hinavci so pravi tiči
v pretekanju solza. Za vsako prilož-
nost jih imajo v zalogi.

PERTNAČ: O, kaj mislite, da sem
otrok ali baba!

MOČNIK: Ne, ne!

PERTNAČ: Vaše pritiskanje mi
ni nič kaj všeč.

MOČNIK: Oprostite...

PERTNAČ: Konec koncev sem tu-
kaj le jaz gospodar. In ne trpim nobe-
ne zlorabe. Če ugotovim, da kakor ste
rekli, je kriv, se ne bom niti za hip o-
botavljaj. Ne potrebujem pa vaših vsi-
ljivih nasvetov, ki se zdi, da izvirajo
iz osebne mržnje...

MOČNIK: Verjemite mi...

PERTNAČ: Dosti tega. Nimam
človeka, na katerega bi se še lahko za-
nesel.

21. prizor

Prejšna in Slamnik.

SLAMNIK: (*Priteče.*) Oprostite.

PERTNAČ: (*Osuplo.*) Kaj je?

SLAMNIK: Gospod Pertnač, de-
lavci iz velike dvorane nočejo oditi.

PERTNAČ: Kaj hočejo?

SLAMNIK: Zahtevajo pregled ra-
čunov. Zdi se, da se je zgodila kaka
pomota v izplačevanju mezd.

MOČNIK: (*Vznemirjen, a hoče bi-
ti miren.*) Saj vendar ni mogoče. Tep-
ci! Jim bom že pokazal!

SLAMNIK: Ne, ne, ne hodite vi.
Je nevarno!

MOČNIK: Zakaj?

SLAMNIK: Vaše ime se izgovarja
med delavci z nič kaj prijaznim po-
udarkom.

PERTNAČ: Grem jaz sam. Slam-
nik, vi me počakajte tukaj. Moram z
vami nekaj govoriti.

SLAMNIK: Kakor želite. (*Pogle-
da Močnika, da bi uganil, za kaj gre.*)

PERTNAČ: Hitro odidem.

bro MOČNIK: (*Ironično*) Presneto, do-
ste podučeni! Lahko bi se reklo...

SLAMNIK: Kaj bi se reklo.

MOČNIK: O, nič, nič... (*S hudob-
nim nasmeškom se vsede k mizi.*)

SLAMNIK: Na dan z besedo!

MOČNIK: Tercijalec! Ali veš, s
kom govoriš?

SLAMNIK: S človekom, od kate-
rega imam pravico zahtevati, da me
spoštuje.

MOČNIK: Kakor zaslužiš, gotovo!

SLAMNIK: Kakor zaslužim pred
ljudmi in pred Bogom.

MOČNIK: In pred duhovni!

SLAMNIK: Gotovo, da se v vaši
šoli ne bom učil poštenosti.

MOČNIK: Za tako čast te ne bom
prosil.

SLAMNIK: Kaj imate povedati na
moj tako zvani račun?

MOČNIK: Jaz? Rajši ne vem kaj,
kakor pa da bi sodil mehanika in si
nakopal na vrat vso to meniško svot-
jat...

SLAMNIK: Prazna slama.

MOČNIK: Glej ga no! Kako je
prevzetan ta delavček, namesto da bi na
kolenih prosil, če sme ostati v službi...

SLAMNIK: (*Veselo, kot po nava-
di, a vendar nekoliko zbadljivo.*) Ha,
ha, ha! To čakate? Slabo me poznate!
In če pomislim, da bi vas mogel... (*Se
obrzda.*) Ne! Ne bom vas ugonabljal.

MOČNIK: Kaj boš ti ugonabljal?

SLAMNIK: Zares, samo čas ugo-
nabljam in zabijam, če se tu z vami
prerexam

MOČNIK: Mi je žal.

SLAMNIK: Zato grem.

MOČNIK: Brez strahu. V kratkem
boš za vselej odšel.

SLAMNIK: Seveda. Imam že vse
napeljano. Za sladoleदारja pojdem.
Vam je všeč?

MOČNIK: Zaradi mene lahko tudi
od lakote crkneš.

SLAMNIK: (*Je v živo zadet, a se
še obrzda.*) Ali veste, kaj se pravi, ako
človeka prsti srbijo?

MOČNIK: (*Skomigne z rameni.*)

SLAMNIK: Če ne bi bilo... zaradi
njega vam prizanesem. Revež bi preveč
trpel...

MOČNIK: Kako ste usmiljeni!

SLAMNIK: (*Izbruhne skoraj di-
vje.*) Proč s klinko! Proč z nagnusno
hinavščino! Naj te obsveti sonce, pa
vem, da se boš tresel kot šiba na vodi!

MOČNIK: Tepec!

SLAMNIK: Imate sina, ki je pra-
vi angel. Niste ga vredni!

MOČNIK: Nisem te vprašal za
mnenje. Zahtevam pa: mojega sina pu-
sti pri miru! Glej, da te več ne vidim.
Takah pokvarjenih prijateljev, kakor si
ti, on ne potrebuje!

SLAMNIK: Nikoli nisem mislil,
da sem mu potreben. Sicer pa Rado
sam prav dobro ve, kako se mu je vesti.

MOČNIK: Rado bo plesal, kakor
bom jaz žvižgal; kar se pa tebe tiče,
bodi miren, je že vse urejeno. Tudi na
to sem mislil.

SLAMNIK: Dobro, dobro. To ste
že povedali, pa si zaradi tega ne delam
sivih las.

MOČNIK: Kot je res, da sem jaz
tukaj, tako je gotovo, da ti ne boš več
prestopil tega praga.

SLAMNIK: Razumljivo. Saj je v
vašo korist. (*Sikajoče.*) Tako se zne-
bite priče.

MOČNIK: (*Opazi nevarnost in ho-
če zasukati pogovor.*) Ne pustim, da bi
iz Radota napravili klečeplazca, cerkve-
nega sužnja.

SLAMNIK: (*Ga ostro pogleda.*)
Pazite na besede!

MOČNIK: Bajtar!

SLAMNIK: Da, bajtar, kolikorkrat
hočete, a vendar pošten. Pa še vi re-
cite kaj takega... Jaz vas lahko po-
gledam v obraz brez zardevanja.

MOČNIK: Nehaj, nehaj, cirkuški
norec!

SLAMNIK: Z glavo pokonci sto-
jim pred vami. Na ves glas lahko po-
vem, da bodo vsi slišali. Nikoli nisem
kradel, nikoli nisem obdolžil nedolžne-
ga. Nisem tat!

MOČNIK: (*Ga v živo zadene —
divje.*) Kaj hočeš s tem reči?

SLAMNIK: Nič... (*Vtakne roki
v žep in ga prekanjeno gleda. Odmor.*)

MOČNIK: (*Spozna, da je razkrin-
kan, in stopi proti Slamniku. Nekaj ča-
sa se kljubovalno gledata iz oči v oči,
medtem*

Z A S T O R P A D E.

naši misijonarji pišejo...

JAVA

Tam deluje slovenska uršulinka m. DEODATA HOČEVAR O.S.U., ki je oktobra lanskega leta pisala dve pismi č. g. Wolbangu CM, septembra pa tudi uredniku KM. Iz vseh treh pisem pozvamo sledeče vesti o deželi in delovanju naše misijonarke.

„Lepo se vam zahvaljujem za pošiljko 80 dolarjev, kar je pri nas že prav lep denar, ki nam bo zelo prav prišel pri zidavi. Drugi del šole je že končan. Dasi nam dolgovi rastejo, moramo nadaljevati v gradnjo še tretjega dela, kajti stara šola je podrtá. Tu je vse drago, gradbeni material pa še posebno, kajti morajo ga uvažati. Zaupamo v božjo pomoč. Starši morejo darovati le po malem, zato smo v veliki meri odvisne od pomoči misijonskih prijateljev v zaledju.

Gotovo ste že brali v časnikih, kako je Anglija povezala severni del otoka Borneo s Singapurjem in Malajo v novo državo „Malaysia“. Indonezijci so radi tega zelo hudi na Angleže. Tu v Džakarti so v znak protesta požgali poslopje angleškega poslaništva, kakor tudi poslaništvo Malaje s Singapurjem pa so prekinili vse zveze.

Do katoličanov je naš predsednik Sukarno zelo dober. Pred nekaj meseci je umrl nadškof Sugijapranato, ki je bil osebni prijatelj Sukarna, še iz šolskih let, kar je verjetno imelo svoj pomen v odnosih Cerkev in države tu dandanes. Pred meseci je predsednik javno pohvalil katoličane kot ljudi, ki se jim lahko zaupa.

Najbrže se še spominjate moje učence Telly, ki je bila krščena na smrtni postelji in kateri smo napravili lep krščanski pogreb. Njena mati je že prosila, da bi bila tudi ona deležna tiste sreče kot njena hčerka; zvesto prihaja h krščanskemu nauku in upam, da bo kmalu lahko prejela sv. krst. V začetku je mislila, da mora vse, tudi maš-

ne molitve, znati na pamet, pa se je zelo ustrašila, ker ni več mlada in ji ne gre tako v spomin. Oče se še ni odločil za vstop med katehumené. A upam da bo mala Telly tudi njemu izprošila to milost. Zelo jo pogreša in vsak teden gre na njen grob, katerega je dal lepo urediti in okrasiti. Ko je preteklo šest mesecev od pokojničine smrti, me je povabil, da pridem z otroci na pokopališče. Sam je kupil cvetja, da so ga učenske nesle na grob. Tam smo skupaj molile in zapele nekaj Marijinih pesmi. Tako se je vsaj za trenutek njegovo razboljeno srce malce potolažilo. Njegov edini sin je že katoličan in, ko bo tudi mati krščena, bo tudi zanj napočila ura milosti. — Pred dnevi mi je mati žalostno pripovedovala, da so ponoči že večkrat prišli tatovi in oropali grob raznih delov okrasja. Boje se, da ne bi groba še bolj oskrunili, kajti Kitajci imajo tu navado, da položé v grob razne dragocenosti, ki zamikajo dolgo-prsteže...

Prilagam tudi dve majhni sliki mojih novokrščenih učenk. Krst je bil v katedrali; v naši kapeli morejo biti krščene le one naše učenske, ki pridejo v Džakarto iz drugih krajev. 30. julija in 14. avgusta je bilo krščenih še pet mojih učenk! To šolsko leto imam spet lepo število katehumenk. Kristusova Cerkev polagoma raste in se utrjuje na našem misijonskem polju.

Pred kratkim je umrl prvi indonezijski škof msgr. Sugijapranata. Že dalje časa je bolehal, a je hotel na koncil. Šel je na Nizozemsko, da si utrdi zdravje, toda Bog ga je tam poklical k sebi. Škof je bil osebni prijatelj našega predsednika, kakor že zgoraj omenjeno. Sukarno je ukazal, da se škofovo truplo prepelje v Indonezijo, kjer je bilo z vsemi častmi pokopano na častnem pokopališču narodnih junakov. Pred pokopom je bilo truplo v katedrali in predsednik je prišel privatno ponoči h pokojnikovi krsti molit.“

M. Deodata Hočevar O.S.U. iz mesta Djakarta na Javi v Indoneziji odhaja iz katoliške cerkve v družbi dveh gojenk novokrščenk. — Spodaj: Ista misijonarka na grobu pokojne katoliške učenke. Zraven nje sedi žalujoča mati. Deklice okrog so njene sošolke. Pokojna učenka je že izprosila milost spreobrnjenja svoji materi; zdaj je tudi njen oče na tem, da se oklene katoliške vere.

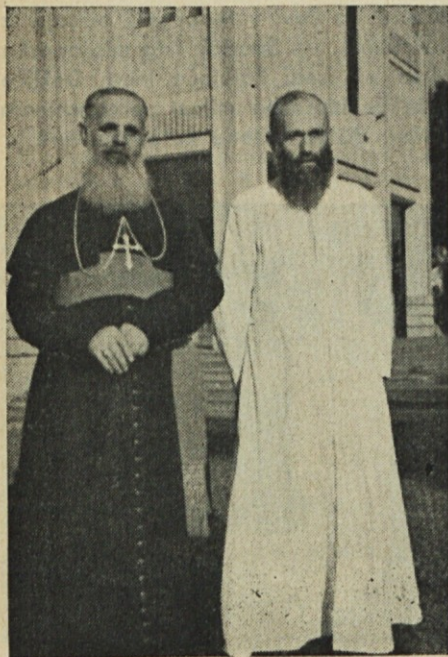

Imamo pred seboj več pisem misijonarja PAVLA BERNIKA SDB, ki so ga predstojniki poslali na odgovorno mesto v svojskem misijonskem delokrogu sredi plemen Naga v Assamu na severu Indije. Poglejmo, kako se je kaj znašel tamkaj:

„Dolgo sem čakal, pa sem le dočakal. Pišem vam iz nove postojanke, za katero so me predstojniki izbrali. Od strani državnih oblasti je končno prišlo posebno dovoljenje. Tudi za navadne indijske civiliste je vstop v te kraje prepovedan, razen s posebnim vladnim dovoljenjem. Moj novi naslov je: Pavel Bernik SDB, Catholic Chaplain, Kohima, Naga Land, India.

Po teh hribih — Kohima leži kakih 1000 m visoko — živijo vse do meje z Birmo razna plemena, ki imajo skupno

Misijonar g. Pavel Bernik SDB s svojim škofom.

ime „Naga“. So sijajni hribovci, pošteni, preprosti, za učenje in omiko zelo dovtetni. Škoda je le, da so med seboj tako sprti. Nekateri rodovi se niti še niso podredili osrednji indijski vladi in smatrajo vse tiste, ki so lojalni, za izdajalce. Tako je po hribih vse polno četništva. Ozemlje je zelo hribovito in poraslo z gozdovi, tako da peščica četnikov lahko dela velike preglavice celim odredom vojske. Vse večje vasi imajo zato posadko in še „vaške straže“. Od 1. decembra lanskega leta imajo ta plemena (17 jih je) svojo posebno državo, ki je šestnajsta v indijski državni zvezi. In to je edina država v Indiji, kjer je večina prebivalstva krščanske vere, skoraj tri četrtine. Niso pa katoličani, ampak baptisti, kajti Angleži katoliških misijonarjev niso semkaj pustili. Indijska vlada je dala dovoljenje le enemu samemu katoliškemu duhovniku za bivanje v deželi; tu je deloval kot chaplain. Jaz sem njegov naslednik s to razliko, da sem indijski državljani in da imam seboj še enega sodelavca duhovnika, ki je po rodu Indijec. Katoličanov je med domačini - hribovci samo kakih 600, a precej jih je tudi med vojaki in državnimi uslužbenci. Da je tako malo katoličanov, je vzrok pač v tem, ker je katoliški misijonar pozno stopil v to deželo; zdaj sva dva in bova imela dela čez glavo.

Kohima je glavno mesto te gorske države. Poleg mesta, kjer so naseljeni uradi in uslužbenci vlade, javna poslopja in večje trgovine, se nahaja ogromna vas istega imena, kjer imamo katoliško cerkev in kjer živi okoli 300 naših vernikov. Hiše, bodisi v mestu bodisi v vasi, so zgrajene, rkel bi, prilepljene na strma pobočja hribov. Ves kraj me močno spominja na domačo škofjo Loko z Ljubnikom in drugimi hribi v ozadju. le da je Kohima sama nad 1000 m visoka, najvišja gora v ozadju ima pa tudi kakih 3000 m. Zdaj pozimi je tukaj precej mrzlo. Ponoči pade slana, sneži pa ne, razen na najvišji gori, ki se imenuje Japfü.

V letu 1944 je bila Kohima pozorišče ene najbridkejših bitk med Japonci in Angleži. Na tedanjem tenis igrišču angleškega upravnika je postavljen spo-

menik, ki kaže, kako daleč so Japonci prišli na tej fronti. Več tisoč angleških in indijskih vojakov, med njimi tudi katoliški kaplan, je padlo tod okoli. Vojaško pokopališče je zelo lepo urejeno, za katerega vzdrževanje in čiščenje še vedno plačujejo Angleži, dasi so se iz Indije že pred 17 leti umaknili.

G. Pavel Bernik z mladim domačinom v narodni noši.

Nekoliko težave mi bo v začetku pač delal jezik domačinov, dokler se mi ne posreči obvladati ga; zdaj si pa pomagam s pomočjo tistih, ki znajo angleščino. Povsod sem bil sprejet z veliko prijaznostjo in gostoljubjem. V teh dneh sem bil gost pri dveh državnih ministrih, povabljen sem pa tudi k ministrskemu predsedniku te države. Eden od ministrov je katoličan, drugi so po večini baptisti, a zelo prijazni napram katoliškemu duhovniku, kajti vzgojeni so bili po katoliških kolegijih, preje v daljni Kalkuti, nazadnje pa v bližnjem Silongu. Je pa ta državica v primeri z drugimi velikimi državami ogromne Zvezne Indije, kateri pripada, zelo majhna, zato je pa tudi življenje čisto po domače. V primeri z drugimi hribovskimi plemeni Indije so si Nagaplemena svoje stare običaje in svoj način življenja še najbolj ohranili. V nekaj tednih sem že toliko novega videl in doživel, da bom potreboval malo več časa, preden si bom mogel v mislih vse urediti in kaj daljšega za „Katoliške misijone“ napisati.

Ljudje tu si od mene veliko obetajo in me marsikaj prosijo. Z velikimi žrtvami so pridobili zemljišče za gradnjo katoliške šole; tu je vsaka ped zemlje dragocena. Pomagali bodo tudi s kulukom, denarja pa ne bodo mogli kaj dosti dati za nabavo gradiva, ki tu ogromno stane, skoraj vse je treba pripeljati iz doline, 70 km daleč. Samo za prevoz z enim samim tovornim avtom je treba plačati 25 dolarjev ameriške valute. Vse dosedaj sem navadno deloval po misijonskih zavodih in semeniških in ste mi slovenski dobrotniki pomagali s svojimi darovi pri vzgoji domačega indijskega klera. Sedaj me pa čakajo problemi, o katerih sem včasih samo v „Katoliških misijonih“ bral, ko so jih opisovali drugi slovenski misijonarji... Tako zaključujem to moje prvo poročilo iz novega delokroga s

prošnjo za Vaše sodelovanje. Če in kadar bo mogoče kaj poslati, pošljite na naslov mojega škofa z majhno pripombo v angleškem, italijanskem ali španskem jeziku, da je poslani denar zame. Škofu zato, ker po teh hribovskih poslovanjih s tujimi valutami še ni vpeljano in bi bilo zame tu težko menjati. Škofov naslov: Rt. Rev. Mgr. O. Marengo SDB, DD. — Bishop of Dibrugarh — Catholic Church — Dibrugarh — Assam — India.

Prav lepo se Vam vsem zahvaljujem za dosedanjo in bodočo pomoč in vse pristrčno pozdravljam!“

Iz Chandernagore-ja pri Kalkuti se je oglasil a STANKO PODERŽAJ S. J., v začetku marca 1964:

„Uporabim nedeljski mir, da se Vam zahvalim za prelep misijonski dar 100 dolarjev! Po Vas se zahvaljujem vsem

neznanih darovalcem, ki so k temu pripomogli! Bog plačaj vsem z nebeškimi merili!

Svoj čas sem več poročal, zdaj pa še svojih misijskih razmnoženih poročil „Z bengalskih poljan“ že dve leti nisem utegnil odposlati. Razmere, v katerih zdaj delujem, so take, da mi za pisanje zmanjka časa, ker imam preveč tekanja sem in tja in drobnega, raztrganega dela, ki je gotovo odlično apostolsko, čeprav manj direktno dušnopastirsko. Misijonsko faro zdaj vodi domačin, a farne maše in pridige imam še vedno jaz, namreč v bengalsčini, ker so ljudje, ki pridejo v cerkev, skoraj vsi Bengalci, a župnik, navzlic temu, da je rojen Bengalec in se tudi takega smatra, ne zna gladko bengalsčine...

Zadnje čase smo imeli v deželi nekaj homatij, a je vlada s trdno roko naredila red in je le tu pa tam tekla kri. V Chandernagorju je bilo vse mirno, tako da ni bilo treba opustiti nobene maše in nobenega dneva šolskega pouka.

Prisrčno pozdravljam vse misijonske prijatelje in se jim priporočam v molitev!“

Sredi decembra je pisal č. g. Wolbangu CM v USA o. JOŽE CUKALE S.J., ki je župnik v Boddipurju kot naslednik pokojnega o. Sedeja:

„Izgubili ste predsednika (Združenih držav). Pravzaprav, izgubili smo ga vsi. Težko si predstavljate, kako je ta mož prodril v srce Indije. Še pred nekaj leti so bili v očeh Indijcev Severnoamerikanci najgrši ljudje na svetu, kar se je odražalo tudi v pisanju vsega časopisja, a vztrajni in kleni Kennedy si je pridobil prijateljstvo tega ljudstva. Še pri nas, v naši mali podeželski cerkvi, se je čul glas o smrti velikega mirotvorca in se je molilo za pokoj njegove duše. A pokojnikova ideja živi in je ideja božiča in tistega papeža Janeza, ki je izdal „Pacem in terris“...

Pred božičem sem mislil vzeti nekoliko počitnic v Kalkutti, pa me je na poti tja napadla zlatenca, tako da sem se v Kalkutti pojavil kot Kitajec; jasno, da so me poslali v posteljo. Popravil sem se kar dobro in sem spet na svojem mestu, kjer je notranjega in zunanjega dela čez glavo. Trenutno raz-

širjamo skladišče za riž, po božiču pa začnemo z gradnjo samostana za redovnice, ki jih hočem na vsak način dobiti v župnijo V februarju, tako upam, pride škof birmovat. Zdaj sredi decembra imamo žetev riža, pa moram biti skoraj ves čas pri žanjcih, ker drugače bolj malo delajo, zlasti ker ljudje mislijo, da je polje cerkve kar nekam tako kot kaka 'občinska gmajna'...“

Iz južne Indije se nam je oglasil jezuitski brat IVAN GERMEK, ki deluje v velikem kolegiju v kraju Mangalore. Njegovo pismo iz prve polovice novembra lanskega leta nam prinaša nič kaj veselo vest, da je bolan...:

„Prav lepo se Vam zahvalim za poslano vsoto denarja! Naj vsemogočni Bog Vam in vsem, ki se žrtvujete za misijone, tisočero poplača!“

Novic posebnih nimam, le to Vas zagotovem, da se vsi zelo trudimo pri mladini, zlasti za pridobitev duhovniških in redovniških poklicev. Prihodnje leto jih bo precej vstopilo v družbo, kot vse kaže.

Kar mene osebno zadeva, je pa bolj slabo, ker sem bolan. Srce mi noče več prav delati. Pretekli mesec sem bil že čisto pred vrati večnosti, a me še niso hoteli... Zdaj čakam, da me vsak čas pokličejo, in upam, da mi bo sveti Peter odprl vrata. Morda so tole zadnje vrstice, ki Vam jih pišem... Prav prisrčno Vas prosim, molite veliko zame! Vaš rojak in brat v Kristusu!“

Bolnega misijonarja vsem misijonskim prijateljem toplo priporočamo v molitev, da se mu pozdravi srce, če je tako božja volja!

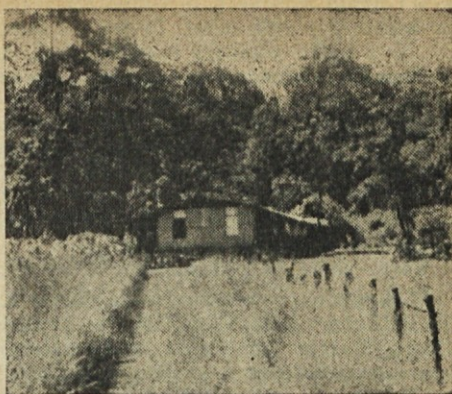
Iz novega delokroga v Indiji nam piše salezijanski brat LUDVIK ZABRET SDB, ki puščave spreminja v rodovitne predele, da se tako pomaga revdežem in so potem bolj sprejemljivi za duhovne vrednote, ki jim jih nudi katoliška Cerkev. Takole poroča v pismu, ki ga je pisal na praznik Brezmadežne uredniku KM:

„Prav prisrčna hvala za Vaše drago mi pismo, ki sem ga bil zelo vesel! Posebno pa se zahvalim za lep dar v delu. Bog naj Vam in vsem dobrotnikom poplača!“

Prihodnjo pomlad upam iti obiskat mojo 83 letno mamo, če jo Bog še ohrani pri življenju do tedaj. V Italiji bi tudi rad nakupil raznih stvari za delo, posebno pa devocionalij (nabožnih predmetov), vse za naš novi misijon tu. Ker pa od tu oblasti ne dovolijo vzeti kaj več denarja na pot, bi Vam bil zelo hvaležen, če bi mi moj morebitni delež sklada 1963 poslali v Italijo. Tam imam dobrotnike, ki so mi že več stvari poslali semkaj.

V Goo sem prišel meseca avgusta 1963, v družbi z dvema sobratoma duhovnikoma, od katerih je eden Italijan, drugi pa Holandec. Smo zelo zadovoljni in vedno dobre volje, čeprav živimo še v zelo primitivnih okoliščinah. Pošiljam Vam dve sliki naše kolibe, narejene iz pločevine, brez oken in vrat, samo z odprtini. Tako lahko rečemo, da je naša hiša vsakemu odprta noč in dan... Še celo tiger se lahko kar domačega počuti, zato nam je pa tudi pred dnevi izpred kolibe odnesel velikega volčjega psa-čuvaja... teden pozneje pa še eno kozo, za posladico...

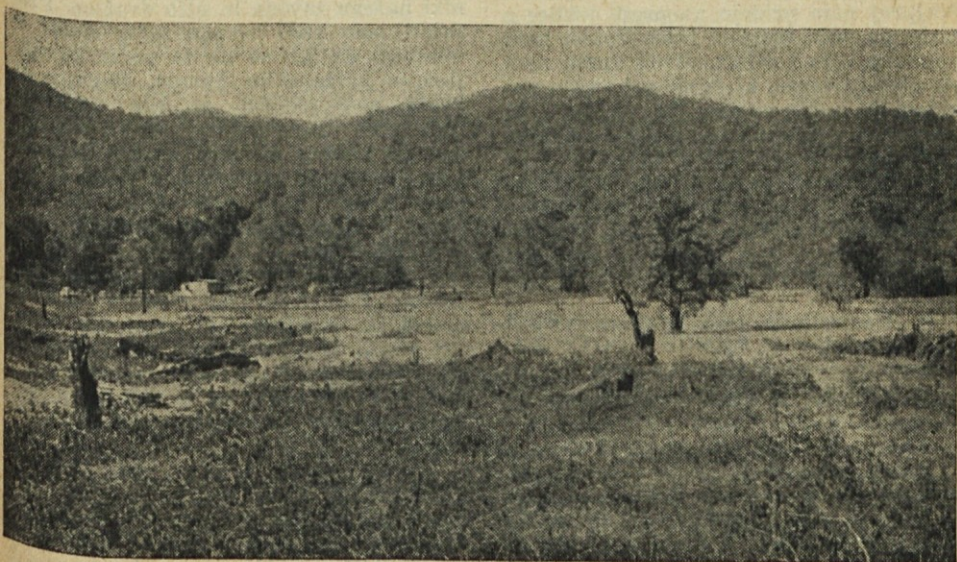
Naše delo zaenkrat obstoji v izseka-

vanju gozda, da potem napravimo kokosove in druge nasade. Predstojniki bi radi, da bi ustvarili nekaj podobnega kot smo v Sagaya Thottam.

Ko se počasi gospodarsko osamosvojimo, bomo organizirali zavod za vzgojo fantov. Zaenkrat pa je naš najbližji cilj v dušnopastirskem pogledu: misijonska postaja in mali dispanzer. Stalno je tu en duhovnik in moja malen-

Divjina v bližini Goe (Indija), ki naj jo naš misijonar Ludvik Zabret SBD spremeni v donosno farmo. V tej leseni kolibi prebiva zdaj naš misijonski brat v družbi z dvema sobratoma.

kost; drugi duhovnik je vedno na potu, po hribih gre duše iskat. Prepričan sem, da bo z božjo pomočjo in sodelovanjem plemenitih dobrotnikov tu zrastle še večja in lepša ustanova kot je zdaj Sagaya Thottam. Razume se, da je začetek povsod težak, a Bog bogato poplača ves trud, ki ga posvetimo njemu v čast.

Moj novi naslov: Ludvik Zabret SDB — Don Bosco Farm — Sulcorna — Rivona P.O. — Goa — Indija.

Vsem najlepše pozdrave!“

V Assamu na severu Indije deluje s. TEREZIJA MEDVEŠČEK iz družbe Hčera Marije Pomočnice. Sredi decembra nam tole piše o svojem delovanju:

„Upam, da ste dobili moje pismo, v katerem sem se Vam zahvalila za denar, poslan mi po č. g. Berniku. Nadejam se, da se bo našel kak dobrotnik, ki mi bo pomagal nositi težko breme preskrbe hrane in ostalega potrebnega za 150 lačnih ust, ki so mi zaupane. Poleg tega me teži breme gradnje novega poslopja, ki je nujno potrebno čeprav veliko pomagajo pri gradnji starejše gojenke in mnoge sestre, se vendar nabere vsako soboto plače delavcem za 500 rupij, kar je nad 100 dolarjev.

Na sliki, ki Vam jo prilagam, se vidi, kako nas sprejmejo, kadar pridemo v kako vas na naših misijonskih obiskih. Najprej nam pridejo nasproti deklice z vodo, da nam umijejo roke. Potem nam roke mazilijo z oljem, okrog vratu nam pa obesijo venec, ki je skoraj vedno narejen iz cvetk rumene barve, kajti to barvo naši ljudje tu najbolj ljubijo. Nato moramo piti čaj, v katerem so se kuhale najrazličnejše dišave. Nato šele se lahko podamo v njihove bajte, kjer postrežemo starčkom, bolnikom in otročičem.“ (Sliko smo objavili v prejšnji številki. Op. ur.)

Iz Darjeelinge pad visokimi vrhovi Himalaje piše br. JANEŽ UDOVČ S.J. hincem novembra lanskega leta:

„Bog plačaj za velikodušne darove, ki so vedno znova dokaz požrtvovalnosti slovenskih misijonskih prijateljev.

Mnogi so mislili, da bom šel kmalu za pokojnim Francetom Drobničem, kajti bil sem zelo slab, tako da so me že dali v sveto olje, toda vse kaže, da še nisem zrel za večnost. Zdaj sem spet

precej zdrav, le pritisk krvi mi večkrat nagaja.

14. aprila, ako dočakam, bom obhajal 50 letnico redovnega življenja. V tem času sem doživel veliko sprememb, ne le v domovini, marveč še posebno v misijonih.

Preden sem končal novicijat, sem moral v vojsko kar za 4 leta. Po končani vojni sem se srečno vrnil in končal novicijat v avstrijski provinci naše družbe. Med tem so ustanovili jugoslovansko provinco, kateri sem se pridružil. V domovini sem preživel še 10 let, nakar sem se ponudil za misijone v Indiji in sem prispel skupno z o. Poderžajem in br. Drobničem v to deželo leta 1929.

Tu v moji novi domovini so se časi tudi občutno spremenili, še posebno z neodvisnostjo dežele. Razen dveh let mojega delovanja v Kalkuti sem se ves čas tega 35 letnega življenja v Indiji preživel na podnožju Himalaje, prvih pet let v našem zavodu v Kurseongu, 28 let pa tu v Darjeelingu.

V tem misijonu je sprememba na bolje zelo očitna. Ko sem prišel sem, nobeden od misijonarjev ni znal govoriti nepalsko. Jaz sem se naučil tega jezika in poučeval katekizem v vaški šoli, pa ob nedeljah, ko so prihajali k pouku tudi odrasli, ki so bili večinoma služabniki našega zavoda in njih družine. Prirejali smo tudi verske igre, zlasti z mladino, da jih še na ta način prepeljimo s krščanskim duhom. Bogu bodi hvala, naše molitve so bile uslišane, naši trudi blagoslovljeni! Molili smo za domače poklice in zdaj imamo že svojega škofa, 12 duhovnikov domačinov, osem bratov in 12 redovnic — vsi Nepalci. Škofija je bila ustanovljena šele pred letom dni.

S kolegijem, v katerem večina gojencev živi, katoliška Cerkev močno vpliva na mišljenje in življenje tudi pri višjih krogih, čeprav so hindujske ali druge vere. Najnovejša poročila prinašajo veselo vest, da si želi tudi nekaj tako vase zaprti Bhutan jezuitski kolegij.“

Vrlemu misijonarju č. br. Janežu Udovču S.J. k njegovemu petdesetletnemu poklicnemu jubileju vsi slovenski misijonski prijatelji iskreno čestitamo in mu kličemo: Na mnoga leta!

MISIJONSKI DAROVI

SKLAD SLOV. MISIJONARJEV

Argentina (v pesih): N.N. 250; Kovačič Frančiška, 110; N.N. po č. g. Kalanu, 100.

U.S.A. in Kanada: Za odkup zamorske deklice na ime Marija, Hočevar Marica, Toronto, 5 dol.; Brigita Pregelj, 10; Miss Francka Kročec, 5; Majda in Marko Tratnik, 10; vsi v dolarjih; za misijonarja čuka v Afriki, misij. krožek župnije Marije Pomagaj v Torontu, 20 dolarjev.

ZA MISIJONE

Argentina (v pesih): Vilibald Šifrer, 50; Čarman Karla, 50; N.N., izkupiček srečolova, 2.500; Anton Pišek, 200.

Kanada (v kan. dol.): Otroci I. b. razreda slov. šole pod vodstvom Karline Mrhar, Toronto, 4; Rudi Šircelj, 1; N. N., 3; Mary Rebernak, 4; Misij. krožek žp. Marije Pomagaj v Torontu, 23.

U.S.A. (v dol.): Viktorija Holozan, 1; Josephine Mokorel, 2.

DSV in DSD, ARGENTINA (v pes.)

Žužek Ivanka, 350; družina Petrič (U.S.A.), 264; Maks in Ana Loh, 48;

Marija Pavli, 50; Ivanka in Helena Oblak, 100; Jakše Marija, 100; Anton Pišek, 50; Marija in Jože Grile, 200.

TISKOVNI SKLAD „K. M.“

Argentina (v pesih): Dreisibner Janez, 250; Josip Ovsenek, 436; Pablo Novak, Misiones, 150. — *U.S.A.* (v dolarjih): Mary Benedikt, 1; Mr. Frank A. Lukež M. D., 2; Miss Lojzka Verbic, 2; Matthew J. Tekavec, 1; Mary Hudolin, 2; Lojze Zorenc, 1; Justina Holozan, 2; *Kanada* (v dol.): Brigita Pregelj, 2; Terezija Marušič, 2.

ZNAMKE SO DAROVALI

Kanada: Rev. Tone Zrnc CM, Mihevc Joško, Galič Silvija, Kenik Mary, Korkalj Janez, Habjan Aleksandra, Markež Peter, Špringer Mary, Cvetka in Helena, Kvas Lilijana, Levstik Marija, Jakuš Cvetka, Kastelic Joško, Štih Kristina, Urbančič Ana, Preželj Marjan, Preželj Helena, Mesec Janez, s. Cecilija in Marko Rabzel.

Drugod: Anton Likozar, družina Kovač, č. g. Stanko Skvarča, Argentina; F. Radulovič, USA; Marija Loretto, Francija.

V SEM TISOČKRAT BOG POVRNI!

Slovenski misijonarji so naši zastopniki na Kristusovi misijonski fronti v svetu. Naša verska in narodna dožnost je, da z njimi sodelujemo kot misijonsko zaledje.

Sliki na prvi strani ovitka nam podajata, zgoraj: japonski duhovnik kršči Japonke; spodaj: pri nabiranju čaja Japonke v narodnih nožah.

registro de la Prop. Int. No. 528.26

Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467,
Buenos Aires.

Slika tu zgoraj: Slovenska misijonarja Slavka Pavlina SDB (levo) in Jozef Geder SDB (desno) v Hong-Kongu. Spodaj: črna katehistinja očistitročiše katekizem.

